

PO TAIKOS KONFERENCIJOS-KARAS KORĖJOJ

Prez. Truman San Francisco:

SOVIETŲ KARO PAVOJAI EUROPOJ

SAN FRANCISCO, Calif. — Nežiūrint kuo baigsis taikos pasitarimai Korėjoje, mes turime ir toliau stiprinti ginklavimąsi, norint apsaugoti savo kraštą ir laisvąjį pasaulį, — pasakė prez. Trumanas Japonijos taikos konferencijos išvakarėse.

„Mes esame pasiruošę kiekvienam laikui garbingam susitarimui Korėjoje, bet mes nenusileisime agresijai“, — kalbėjo toliau Trumanas.

Galimas puolimas trijose vietose

Yra aiškus faktas, kad komunistai gali pradėti ofensyvą Korėjoje kiekvienu metu. Dar daugiau, jie yra pasiruošę puolimui ir Europoje, Viduriniuose Rytuose ir šiaip Azijoje, kaip jiems atrodys geriausia.

Štai dėlko mums svarbu statyti savo apsaugą, ir labai skubiai“.

Didžiausia bonų programa

Prez. Trumanas kalbėjo per radiją iš Fairmont viešbučio, kur jis sustojo, atvykęs į San Francisco, pasakyti kalbą taikos konferencijoje.

Jis ragino, perkant specialius gynybos bonus, prisidėti prie savo krašto saugumo stiprinimo. Jis savo kalba skyrė bonų programos atidarymui. Numatyta jų išparduoti daugiau negu per paskutinį pasaulinį karą.

Pasitikėjimas Jungt. Tautomis

Prezidentas nukrypo prie J. Tautų, kurios prieš šešetą metų buvo suorganizuotos tame pačiame San Francisco mieste.

„Nežiūrint daugelio sunkumo Jungtinės Tautos per tą laiką vykdė programą, kuriai jos buvo įkurtos: taikos stiprinimui.“

Naujojo Zelandijos vėl laimėjo konservatorius

WELLINGTON. — Šeštadienį įvyko nauji N. Zelandijos parlamento rinkimai, per kuriuos laimėjo ligšiolinis ministras pirmininkas Sidney G. Holland, konservatorius.

Konservatoriai laimėjo 47 vietas, darbo partija 33 vietas. Per 1949 metų rinkimus, kada buvo pakeista 14 metų valdžiusi darbo partijos vyriausybė, konservatoriai laimėjo 46 vietas, darbiečiai 34.

Sovietams užtenka padangų

LONDONAS. — Sovietų prekybos agentai Šveicarijoje ir Italijoje siūlo Vakarams pirkti automobilių padangų ir kitų sintetinės gumos (bunos) prekių, apšiai gaminamų Rytų Vokietijoje.

Čekoslovakija siūlo pirkti celiulozės, o Lenkija ir Rumunija — medžio ramsčių, pabėgių ir kitų miško gaminių. —Pasaulinė žemės reforma pasiūlė Amerikos atstovą Isadorą Lubiną, J. T. Ekonominę komisiją Genevoje, norint užtikrinti masėms darbo, duonos ir taiką.

Užsienio diplomatai danų juodoj biržoj

KOPENHAGA, Danija. — Danų policijai krito į akis nuolat didėjęs naujų Amerikos automobilių skaičius, tuo tarpu, kad importas, taupant dolerius, yra labai suvaržytas.

Netrukus jai paaiškėjo, kad tūlos užsienio diplomatinės atstovybės, kurios savo tarnautojams moka doleriais, yra tie slaptieji dolerių šaltiniai Amerikos automobiliams įsigyti.

Pagal įstatymą, danai leidžiama pirkti Amerikos automobilį, jei jo turtingas dėdė ar teta atsiunčia iš Amerikos dolerių ir patvirtinantį laišką. Policija sušėkė, kad tas geradars gimines vaidino kai kurių dolerių užsienio atstovybių personalas, perleisdamas per juodąją rinką savo dolerines algas žymiai aukštesniu kursu, negu keičiama bankuose.

Danijos įstatymai draudžia kelti bylas užsienio diplomatinė atstovybių valdininkams. Ji galės tik prašyti, kad juos atšauktų.

Konservatizmo pavojai

NEW YORKAS. — Laisvei pavojai eina ne tik iš kairės, bet ir iš dešinės, sako prez. Trumanas savo sveikinimo laiške Amerikos chemikų draugijai, jos jubiliejinio suvažiavimo proga.

Jis ragino amerikiečius domėtis radikalizmo idėjomis. Daugelis tokių idėjų, socialinių ir mokslinių, kurios šiandien laikomos aksiomomis, buvo anksčiau laikomos nepriimtinos kaip radikalios. Amerikos pažanga sustotų, jei žmonės bijotų eksperimentuoti naujomis idėjomis.

Prezidentas neminėjo pavardžių, bet turėjo galvoj dešiniojo sparno kritikų, vadinančius vyriausybės programą socialistine.

Kard. Mindszenty Tatros kalnuose

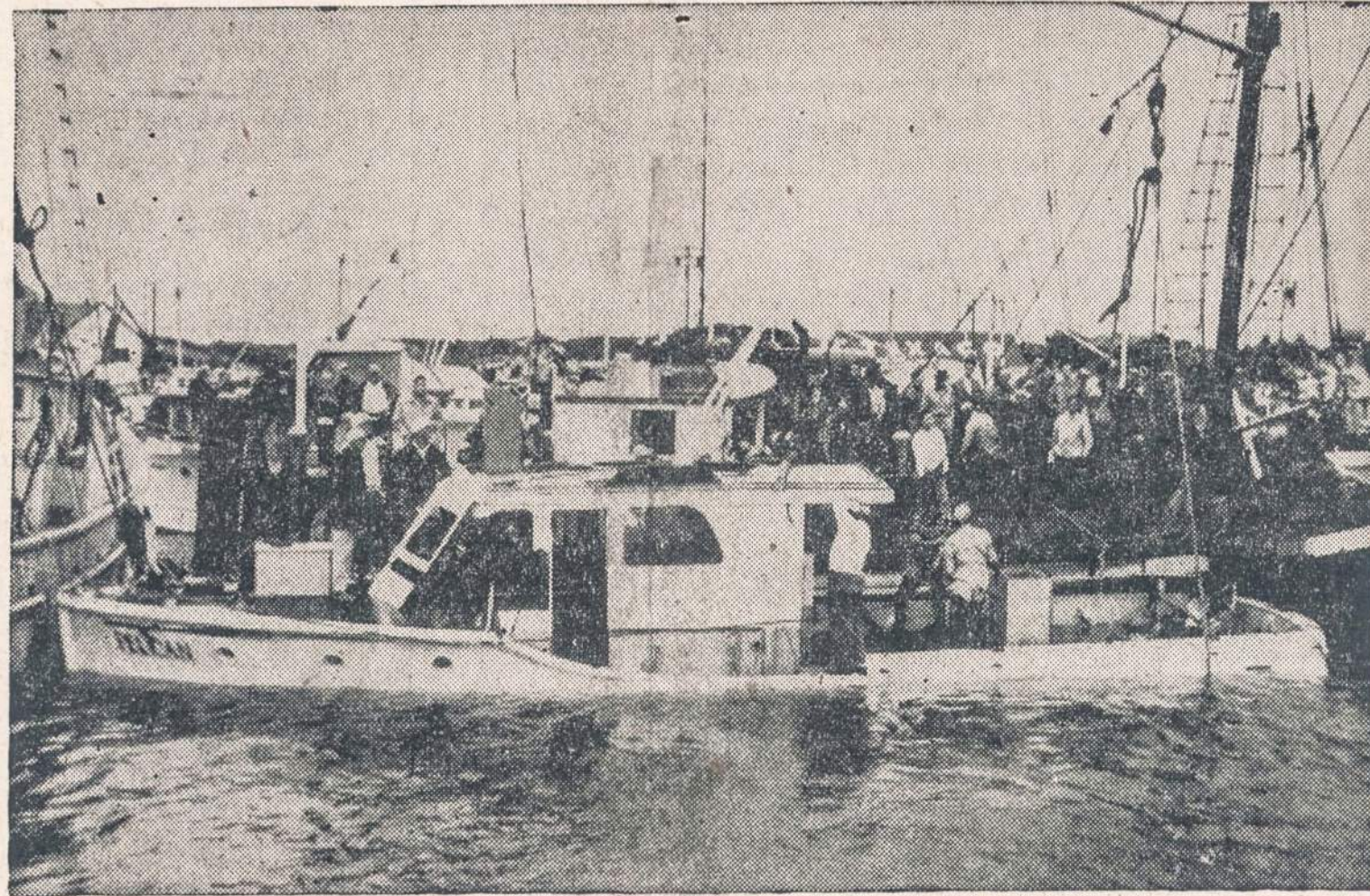
VIENA, Austrija. — Katalikų spauda rašo apie susilpnėjusią kardinolą Mindszentį sveikata. Jis buvo iš Vengrijos kalėjimo atgabentas į Tatros kalnus Čekoslovakijoje, prie Lenkijos sienos.

Jo sveikata rūpinasi du rusų gydytojai. Kard. Mindszenty buvo nuteistas Vengrijos komunistų teismo visam amžiui kalėti. Komunistams, tačiau svarbu, kad kardinolas netaip greitai mirytų.

Rita Hayworth skiriasi

RENO, Nev. — Mergaitė iš „Sevilijos kirpėjo“ (ispanų) šeimos, Margarita Casino, žinoma kaip filmų žvaigždė Rita Hayworth, iškėlė skyrų bylą prieš savo vyrą Aly Salmone Khan, Oriento musulmonų princą.

Skyrybų priežastis: dvasinis kankinimas. Skyrybų kaina: \$3 milijonai (dukters Yasmine išlaikymui).

Montauk, N. Y. — Pelican žuvalimo laivas apsisvertė. Laive buvo 56 asmenys; iš jų pasisekė išgelbėti tik 19.

MASIŲ KIRŠINTOJAI ITALIJOJ

VENECIJA, Italija. — Šiame mieste, kur pilna bedarbių, varguomenės ir demagogų, koks tai mistiškas milijonierius, praturtėjęs iš sidabro kasyklų Meksikoje, vardu Don Carlos de Besteigui, užsimanė pademonstruoti savo snobizmą.

Jis surengė 18 amžiaus stiliaus maskeradą už \$200,000. Maskeradus vyko tipingam palociui prie Didžiojo kanalo, už \$500,000. Jo išpuošimas pagal milijonieriaus skonį jam kainuoja \$5,750,000.

Pirmadienio vakare prasidėjo palocius įkurtuvų balius. Šeiminkas pasirodė prie kanalo pasitikti atplaukiančių sukvietų tuštybių. Jis buvo apsirengęs 18 amžiaus gubernatoriaus juodu apdaru, išpuoštu brangenybėmis. Tarp 3,000 svečių iš trijų kontinentų buvo vienas už kitą įmantresni, besistengdami nustelbti vienas kitą savo originaliu apdaru ir savo blizgėjimu.

Apie 1,000 policininkų ir karabinierių buvo pasiūsta de Gasperi valdžios žiūrėti, kad minia nepadarytų kokių kvailysčių. Ponams suėjus girtauti į palocių, muzikams buvo išnešta užvalgyti ir išgerti aikštėj. Jie turėjo vaidinti paklusnius statistus ir garsiai karts nuo karto sveikinti balkone pasirodžiusį Don Carlos.

Rytmetį, pradėjus skirstytis, 17 svečių įkrito į kanalą, bet budrūs saugotojai spėjo juos ištraukti, taip kad įkurtuvės pasibaigusios be aukų.

Tarp aristokratų, kurie atsisakė dalyvauti šiame senosios Romos stiliaus lėbavime, buvo Winston Churchill, Windsoro kunigaikštis, Perle Mesta, Amerikos pasiuntinė Luksemburge („Call me Madame“) ir dar vienas kitas.

Jurgis VI serga

LONDONAS. — Du karaliaus gydytojai buvo staiga atšaukti iš atostogų Škotijoje, iš ko spėjama, kad karaliaus sveikata vėl pavojuje.

Gydytojai atskrido karaliaus lėktuvu į Balmoral pilį, kur dabar gyvena Anglijos karalius. Paskutinė karaliaus liga buvo plaučių uždegimas pereiną birželį. Tada karaliaus gydytojai savo biuleteny skelbė, kad karaliui reikia ramybės.

La Prenza redaktorius atskrido į Ameriką

NEW YORKAS. — Dr. Alberto Gainza Paz, buvęs didžiojo Argentinos demokratų dienraščio leidėjas ir vyr. redaktorius, atvyko į Amerikos Jungtines Valstybes.

Kaip žinoma, prezidentas Peron, neva vykdydamas darbininkų valią, laikraštį uždarė, grąsinant leideiui suėmimu. Jis iš Buenos Aires pabėgo į Montevideo, o iš čia dabar atskrido į New Yorką.

Lenkai ištremia diplomata

VARSŪVA. — Lenkų vyriausybė įsakė per tris dienas išsikraustyti anglų diplomatai, pasiuntinybės trečiajam sekretoriui L. H. Massey. Jo vardas buvo linksniuojamas paskutiniame šnipų teisme Varšuvoje.

Vėliausios žinios

★

—Kautynės, panašios į didelės ofensyvos pradį, prasidėjo šiandien Korėjoje, pranešama iš 8 arm. būstinės. 83,000 komunistų puolė sąjungininkus viduriniame fronte, bet buvo atmušti ir nustumti.

—Trys Grenlandijos žvejai užpuolė harpunomis banginį, didesnį už jų laivą (laivas 36 pėdų, banginis 40 pėdų). Jiems pasisekė banginį pribagti ir parsivilkti į uostą.

—Kainų priežiūros įstaiga leido pakelti automobilių kainas 9-10%. Naujos kainos įsigalės nuo spalio mėnesio pradžios.

—Amerikoj daugiau kalbama ir tikima nauju karu, kaip Anglijoj ir Europoj, pareiškė buv. Anglijos užsienio reikalų ministras Eden.

—Jungt. Tautų ir komunistų paliaubų delegacijos pasikeitė šeštą kartą griežtomis notomis, vieniems (komunistams) kaltinant Jungtines Tautas dėl destruktyvų miesto pažeidinėjimo, ir J. T. delegacijai griežtai kaltinimus atmetant.

—Helmer Sandman, vokiečių, nepakęsdamas nacių dėl jų žiaurumų, įsirengė tuojau po karo kankinimo kambarius, kur nužudė 17 nacių. Dabar jam keliamą byla už masinį žudymą.

—McCloy, JV vyr. komisaras atvyksta į Washingtoną tartis dėl taikos sutarties pasirašymo su Vokietija.

—658 žmonės žuvo Jungtinės Valstybės per Darbo Dienos savaitgalį. Iš jų 461 žuvo per automobilių nelaimės.

—Norvegijoje prasidėjo byla prieš laivyno leitenantą Peter Edward Danielsen. Jis sušuktas šnipinėjęs sovietams. Jo tėvas, admiralas Danielsen, buvo Norvegijos laivyno viršininkas.

Žemės drebėjimas New Yorke ir kitur

NEW YORKAS. — Pirmadienio pavakarį New Yorko dangoraižių centre (Manhattan) ir aplinkinėse vietose, kaip Hollis (Long Island), New Milford (Conn.), New Jersey gyventojai pajuto nuo 1 iki kelių sekundžių žemės drebėjimo dūžius.

Didesnių nuostolių, pvz. namų sugrūvimo, niekur nebuvo sušuktas, bet buvo vietų, kur nuo sienų ėmė kristi paveikslai, siurbti stalai arba judėti milžiniški mokslininkas.

Dacron — naujasis mados šauksmas, bent mokslininkų tarpe.

850,000 KAREIVIŲ IR 1,000 LĖKTUVŲ PASIRUOŠĘ PULTI J. TAUTŲ ARMIJĄ

Komunistai delsia atnaujint paliaubų derybas. Abi pusės meta vis atšresnius kaltinimus

J. T. VYR. BŪSTINĖ, Taky. — Abi kariaujančios ir besiderinčios pusės laikosi senojo romėnų dėsnio: norint taikos, ruoškis karui. Komunistai yra ne kartą pasisakę už taiką, bet tik kaip priemonę savo imperialistiškiems tikslams atsiekti.

Amerika ir jos vadovaujama Jungtinių Tautų organizacija yra pasiryžusi pastoti komunistų ekspansijai kelią, dėlto vargu besitikėti taikos Korėjoje, jeigu taika nepasitarnaus Kremliaus ekspansiniams planams.

Telkė jėgas per du mėnesius

Jungtinių Tautų karinė vadovybė, nepaisydama užsimezgusių įtartinų pasitarimų neva dėl karo paliaubų, akylai sekė prieš pasirusimus per paskutinius 2 mėnesius stipresniems karo veiksams. Ji šiandien gerai žino priešų jėgas ir jų sugrupavimus pirmosiose ir atsarginėse fronto linijose.

8. armijos vadas gen. Van Fleet praneša, kad pirmosiose komunistų linijose yra 400,000 kareivių, aprūpintų tankais, patrankomis, lengvaisiais ginklais ir visa kita lauko medžiaga, iš ko galima daryti išvadą, kad komunistai yra visiškai pasiruošę ir matyti, planuoja, naują, milžinišką ofensyvą prieš Jungtinių Tautų armiją.

Gauna daugiau lėktuvų

Užpakalinėse linijose yra didelės žmonių ir medžiagų atsargos, sugabentos į šiaurinės Korėjos teritoriją iš Mandžiūrijos. Iš viso, J. T. karinės vadovybės spėjimu, komunistai turi šiaurinėje Korėjoje apie 850,000 kariuomenės.

Iš jos apie 75% yra kiniečiai, ir 25% korėjiečiai. Be to, turima pakankamai faktų, kad komunistai yra pritraukę į pafronte dalinius iš komunistų tarpautinės brigados, kuri ligi šiol buvo Mandžiūrijos žemėje.

Turima žinių, kad komunistai yra gavę iš Sovietų Sąjungos nemažus kiekius naujų lėktuvų. Apie 1,000 lėktuvų yra pasiruošę talkininkauti žemyno jėgoms. Buvo dieny, kada komunistų lėktuvai mažesniais daliniais puolė J. T. pozicijas, tuo tarpu, kad anksčiau jie pasitikdavo sąjungininkų lėktuvus tik netoli Yalu upės.

J. T. Vyr. būstinėje vyrauja nuomonė, kad komunistai pradės didžiąją ofensyvą, rugsėjo mėnesio vidury, paruošę tam propagandines — psichologines sąlygas per Korėjos paliaubų pasitarimus ir per Japonijos taikos konferenciją San Francisco.

60 šnipų per 7 mėnesius

FRANKFURT, Vokietija. — Amerikos sekimo įstaigos pagaurė Vakarų Vokietijoje 60 Sovietų S-gos ir Čekoslovakijos šnipų per 7 mėnesius; daugiausia Bavarijoje, esančioje prie čekų sienos.

Netrukus Amerikos teismas spres Regensburgėje šnipų bylą, didrusių Čekoslovakijos naudai. Jie yra Vera Faborska, 23 m., galestingoji sesuo iš Pragos, Anton Hubalek, 28 m., taip pat iš Pragos ir Johann Schneider, 60 m., vokiečių iš Regensburgo.

Vėl Berlyno blokada

Sugalvojo kelių mokesčius

BERLYNAS. — Sunkvežimiai, gabeną iš Vakarų Vokietijos maistą į Vakarų Berlyną, buvo staiga sovietų apdėti nauja duokle, pavadinta kelių mokesčiu.

Apie 100 mylių (Helmstedt - Marienborn) tenka važiuoti sovietų zona. Už kelių naudojimą jie išgalvojo imti \$14 nuo kiekvieno sunkvežimio. Susidarė ilgos motorvežimiu eilės, laukiant, kol komunistai patikrins krovinius ir paims muitą.

Per valandą mokesčių rinkėjai praleidžia nuo šešių iki 10 automobilių. Apie šimtą sunkvežimiu šoferių pasuko atgal, nes neturėjo su savim tiek pinigų.

Mokėti reikia Vakarų Vokietijos markėmis, jos yra penkius kartus brangesnės; bet gražą duoda Rytų markėmis, skaičiuodami jas lygiavertėmis.

J. V. vyr. komisaras vadina tai nauju komunistų išmislų trukdyti maisto pristatymą V. Berlyno gyventojams. Jis pagrąsė apdėti mokesčiais prekes, einančias iš Vakarų į Rytų zoną arba satelitų valstybes.

Acheson organizuoja demokratijos frontą prieš Gromyko ir Co.

SAN FRANCISCO. — Vakarų valstybės, palaikančios Amerikos išdirbtą taikos sutarties su Japonija projektą, yra užimtos pirmą dieną, taip sakant, kordinariais, neoficialiais pasitarimais, organizuojant ir konsoliduojant kiek galint didesnę frontą prieš Sovietų Sąjungą.

Sovietų Sąjunga, atsiūsdama 40 žmonių delegaciją, turi aiškų tikslą — kludyti sutarties pasirašymą. Jei tas jai ir nepasiseks, ji mano turėti didelę propagandinę naudą, pasirodydama prieš pasaulį, kaip taikos ir Azijos tautų draugė, vaizduodama Ameriką imperialistine valstybe, nepripažįstančia dėsnio „Azija azijatams“.

Indija, kuri vidujiniame gyvenime yra nusistačiusi prieš komunistus, viešojoje propagandoje pasirodo sovietų talkininke, kai kalba apie Amerikos atsitraukimą iš Tolimųjų Rytų.

Ji, beje, atsisakė vykti į konferenciją. Bet Azijos tautų tarpe, dalyvaujančių taikos konferencijoje ir einančių šiaip prieš komunistus, yra tokių, kurios mielai norėtų, kad Vakarų valstybės atsitrauktų iš Tolimųjų Rytų pozicijų, pripažindamos Aziją azijatams.

Šiuo tarpu Sovietų Sąjunga apie nieką kitą nekalbą kaip apie „Aziją azijatams“.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Rūpinasi lietuvių ir rašybos vienybe

Rugsėjo 3 d. Tremtinių Namuose įvyko Illinoiso Lietuvių Mokytojų Sąjungos narių susirinkimas. Susirinkimas prasidėjo apie trečią valandą po pietų ir tęsėsi iki septintos. Apie 30 buv. Lietuvoje mokytojų — profesorių gyvai ir nuosirdžiai svarstė atvykusio lietuvių jaunimo reikala, kaip tiksliau juos sulaikyti nuo nutautinimo. Lietuviška mokykla yra tam geriausia priemonė, bet jos užlaikymas sunkus.

Buvo priimtas nutarimas kreiptis į Liet. Tremtinių Bendruomenę, kviečiant suaukšti kalbininkų ir kitų rašyba suinteresuotų susirinkimą, kad pagaliau būtų priimta viena bendra rašyba.

K. L.

STAKAUSKUS APLANKĖ GARNYS

Garnys, skraidydams skerdyklų apylinkėje, sustojo pas P. Joseph ir Irene Stakauskus, 4600 So. Marshall Ave., ir paliko 9 svarų berniuką Mersy ligoninėje. Pp. Stakauskai garniui už pirmą ir sveiką dovaną yra širdingai dėkingi, o Gustas ir Ona Stakauskai irgi yra linksmi, kad tapo seneliais.

Senas Petras

Iš SLA 260 kp. susirinkimo

Paskaita. — Trečioji karta SLA. — Išrinko atstovus į ALT konferenciją. —

Rugsėjo 2 d. įvyko SLA 260 kuopos mėnesinis narių susirinkimas, kur buvo aptarti einamieji reikalai.

Pirmoji eilė kuopos pirm. P. Bružas, kaip visuomet, atidarydamas susirinkimą, pateikė vieną ar kitą klausimą vykusio paruoštą paskaitę. Šiuo kartu P. Bružas pavaizdavo Lietuvos kunigaikščio Vytauto laikus, jo valdymą ir karinąją, pažymėdamas, kad rugsėjo 8 d. Lietuvoje buvo švenčiama kaip Vytauto karūnacijos diena.

Džiugu pažymėti, kad šiuo kartu kuopa išaugo į su viršum dviejų šimtų narių šeimą. Gana sėkmingai kuopos organizatoriaus K. Mačiukas darbuojasi, siekdamas sudaryti kuopą iki trijų šimtų narių, o gal ir daugiau. Prašo ir kitų kuopos narių talkos šiam tikslui. Reikia pažymėti, kad Mačiukų dukrelė Akvelina, kuri jau keletas metų eina kuopos turto sekr. pareigas, dabar prirašė savo trejų metų dukrelę Polą Petrauskaitę. Taigi Mačiukų trečioji karta stoji į SLA. Sveikintina!

Kuopa išrinko delegatus į Chicago Lietuvių Tarybos konferenciją, kuri įvyks rugsėjo 30 d. Tam tikslui paaukojo \$10.

Reikia priminti kuopos nariams, kad kuopos ruošiamas vakarėlis įvyks spal. 7 d. Friendly Hall, 2548 W. 69th St. Bus įdomiai džiuguos pobūvis.

K. Liutkus, kuop. koresp.

SAUSI PIKNIKAI

Vytauto Parke rengiami Chicago lietuvių katalikų parapijų piknikai jau kuris laikas yra sausi, t. y. nepardavinėjama degtinė nei alus. Sausas buvo ir "Draugo" dienraščio piknikas, kuris ten įvyko Darbo Dieną.

Šios, kaip laikraštis pavadino, pasunkėjusios piknikams-gegužinėms rengti sąlygos atsirado neseniai, tik po to, kai kardinolas Stritch pasmerkė katalikų parapijų pelnymąsi iš azartinių lošimų ir iš svaiginamųjų gėrimų.

zg.

ISVYKĖ VALGĖ AKTORIŲ AVINUS

"Dainavos" ansamblis, įtemptai besiruošdamas š. m. spalį

mėn. 7 dieną koncertui, padarė rugs. 2 d. išvyką į Hollywoodo savininkų pp. Rudauskų ūkį.

Padainavo, pašoko ir išgyveno staigmeną: valgė p. Rudausko, režisieriaus G. Veličkos ir aktorius A. Brinkos ant laužo keptą aviną.

Šias lauko vaišes savo lėšomis "Dainavos" ansambliai su-ruošė pp. Rudauskai. J. Sėlis

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Mergaitės užmušėjas į teismą

George Fabian, 16 metų berniukas, kuris sakosi netyčiomis užmušęs 6 metų mergaitę Britz, atiduotas teismui. Jis formaliai kaltinamas žmogaus užmušimu. Jei jis bus atrastas kaltas, berniukui gresia kalėjimas nuo 1 iki 14 metų.

Tardytojams atrodė keistas berniuko laikymasis, nes jis neparodė jokio gailejimo dėl įvykusios nelaimės.

Neteisingi Nelaimių pranašai

Nors eismo pareigūnai pranašavo, kad per Darbo Dienos šventę tebus užmušta Chicago 9 žmonės, bet gyvenimo tikrovė šį kartą pasirodė daug žiauresnė. Chicago srityje žuvo eismo nelaimėse 20 asmenų, o visam krašte net 419. Tai naujas šios šventės žuvusiųjų rekordas.

Viena moteriškė, Mrs. Sheehy, 7051 Calumet, žuvo 9800 South-west Hwy. tuo metu, kai ji mėgino eiti gelbėti sužeistą šunį, gulintį ant kelio.

Plėšikai uždarė žmones į šaldytuvą

Plėšikai pirmadienį pagrobė iš T. Jarczyk tavernos, 2013 West North, \$3,000. Jie privertė patį šeimininką ir jo patarnautoją Luptak eiti į pogrindį, kur juodu uždarė į šaldytuvą, duris užgriozdino alaus statinėmis. Kai banditai pabėgo, juodu pagaliau išlindo iš šaldytuvo.

Smegenys po 35 m. silpsta

Chicago universiteto profesorius teigia, kad žmogaus smegenys ima silpnėti jau nuo 35 metų amžiaus.

Eksperimentinės psichologijos prof. Halstead skaitė Amerikos psichologų draugijos nariams paskaitą ir teigė, kad jis turįs išbandęs per 16 metų testus, kurie rodo, kad žmogaus smegenų jėga nuo 35 metų amžiaus ima silpnėti; iš pradžių tas silpnėjimas esąs mažesnis, o toliau greitėsimas. Esą, žinoma, is to dėsno ir išimčių: kartais ir 50 metų amžiaus žmogaus smegenys gali būti tokie pat pajėgus, kaip ir 20 metų amžiaus žmogaus.

Buvo išklydę pasižmonėti

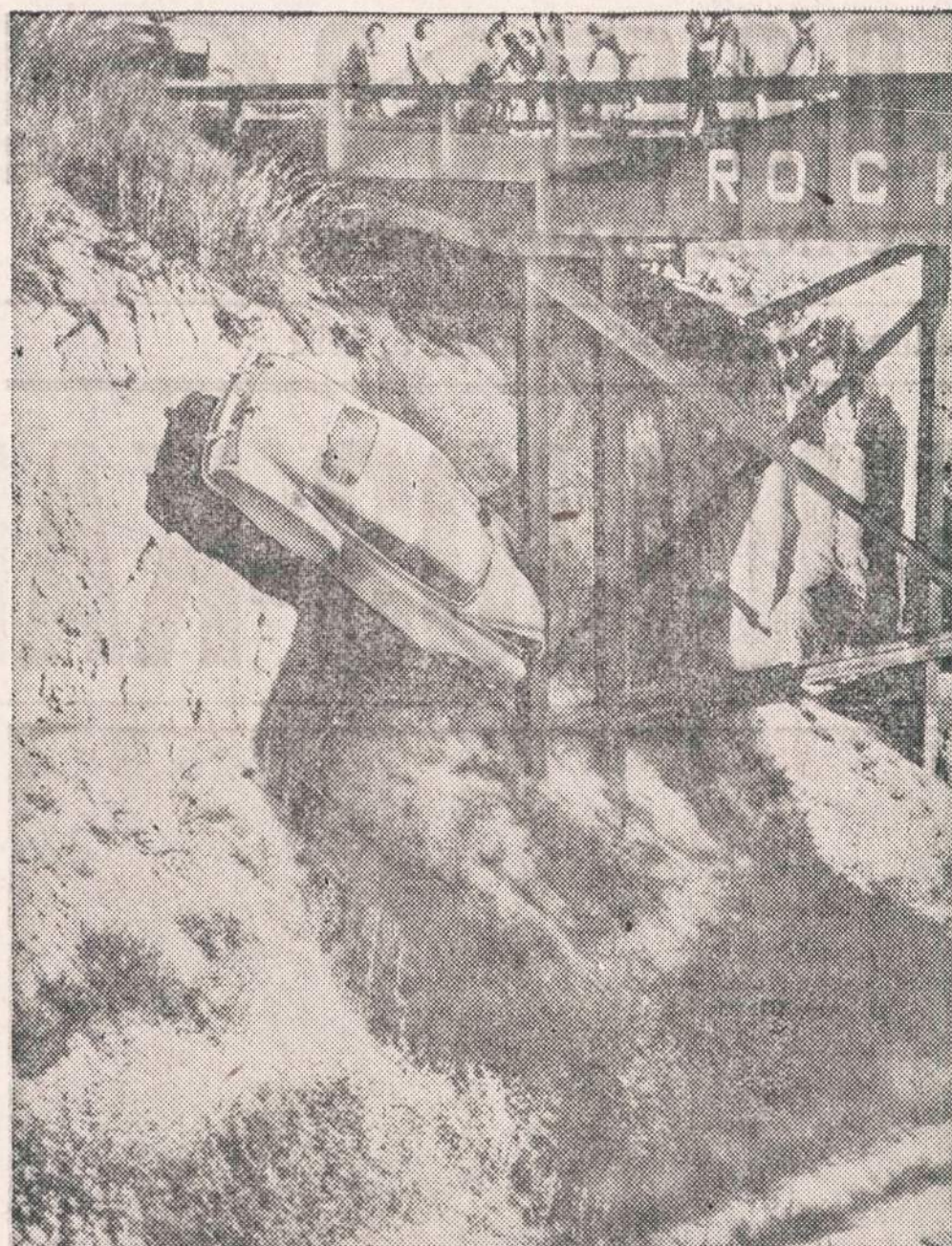
Per Darbo Dienos šventę buvo daugelis čikagiečių išvykę į gamtą ar kultūrinių pramogų pasižūrėti.

Apie 300,000 žmonių aplankė Lincoln Parką, o apie 250,000 buvo išvykę į užmiesčio miškus piknikauti. 80,000 apžiūrėjo Lincoln Parko zoologijos sodą, o apie 35,000 zoologijos sodą Brookfield.

27,705 žmonių aplankė mokslo ir pramonės muziejų; tai naujas rekordas vienai dienai.

SOCIOLOGAI SVARSTYS PASAULIO SANTVARKĄ

Šiandien į Chicago suvažiuoja Amerikos sociologų draugijos nariai. Jų svarbiausias svarstomas klausimas bus "Sociologija ir pasaulio santvarka".

KISMET, KANS. — Automobilis nukrito nuo tilto. Vairavusieji juo išliko sveiki.

Supažindina su įvairių tautų muzika

Allied Arts Guild, 12 E. Delaware Pl., po kelis kartus per savaitę ruošia pobūvius, kur susirinkusieji supažindinami su įvairių tautų muzika bei menu. Patiekiami ir operų pavyzdžiai.

Vakarinės mokyklos suaugusiems

Chicago švietimo tarybos amerikinizacijos skyrius turi visą eilę vakarinių mokyklų suaugusiems, kurios pradės registraciją rugsėjo 6-7 dd., o mokslas prasidės rugs. 10 d.

Englewood Evening School, 6201 S. Stewart Ave., taip pat moko anglų kalbos ir kitų dalykų nemokamai; tik už registraciją reikia sumokėti \$5.

Tobulins mokytojus

Ryšium su mokslo metų pradžia mokyklų prižiūrėtojo pavaduotojas pareiškė, jog visiems Chicagoje aukštesniųjų mokyklų mokytojams bus suruošti pasitobulinimo kursai. Mokytojai turį domėtis savo darbu ir surasti kelius mokytojų būdams patobulinti. Esą, negalima sudominti mokinius tik keliant mokytojų atlyginimą.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANESIMAI

SLA 217 kuopos susirinkimas bus š. m. rugsėjo mėn. 9 d., 2 val. po pietų Pucio svetainėje, 2548 W. 69th St. Bus priimami mokesčiai.

Nariai prašomi pranešinėti adresą pasikeitus, kad nesutrukdytų greitis ir nepavėluotus susirinkimus kuopos reikalais.

— SLA 217 kp. fin. sekr.

SLA 36 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, rugsėjo 5 d., Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vak. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

— A. Kaulakis, fin. rast.

A. + A.

JUZEFINA SCHLURPO (pagal tėvus Geatė) gyvena 2520 W. 46th St. Virginia 7-6315

Mirė 1951 m. rugsėjo 3 d., 3 val. po pietų, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Raseinių apskr., Žygių parapijoje, Budvicių kaime. Paliko našlė: vyras Edvardas, duklė Jacqueline Kirk, žentas Michael; 2 sūnūs: Edward ir Philip; 2 anūkai, brolis Antanas Gečas, sesuo Ona Lambert, svogeris Albert ir jų šeima, ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašovė pas Mažeiką ir Evans koplyčioje, 6845 So. Western Ave.

Ketvirtadienį, rugsėjo 6 d., 8 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Nekalto Pradėjimo Paneleš šv. parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaidų bus laidojama šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. e. Juzefinos Schlurpo giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nulūde lėkės:

Vyras, Duklė, Žentas, Sūnūs, Anūkai, Brolis, Sesuo, Svogeris ir Giminės.

Laidotuvių direkt. Mažeika ir Evans. Tel. Republic 7-8630.

GYDYTOJAI ISLAIKĖ EGZAMINUS

135 dentistai, gydytojai psichiatrai ir visuomeniniai darbininkai neseniai išlaikė valstybinius egzaminus. 83 kandidatai egzaminų neišlaikė.

Skaitytojų Balsai

S. LOZORAITIS STATO REIKALAVIMUS

Keli lietuviški laikraščiai neseniai išspausdino "pasikalbėjimą su Lietuvos diplomatinės šefu S. Lozoraičiu". Šis "pasikalbėjimas" kaip vieno iš spausdintųjų laikraščių — "Nepriklausomos Lietuvos" — red. pastebi, buvo gautas iš Romos, St. Lozoraičio autorizotas. Tikrumoje, tai, žinoma, joks pasikalbėjimas, o tik p. Lozoraičio kalbėjimas, kuriame p. Lozoraitis atsako į jam paskutiniu metu padarytus priekaištus.

Ką gi p. Lozoraitis sako?

Pirmiausia, jis kalba apie jo bendradarbiavimą ar, tiksliau pasakius, nebendradarbiavimą su VLIKU. Iš jo kalbos aiškėja, kad "šefas", net nepasitaręs su kitais mūsų dipl. atstovais, suformulavo ir įteikė VLIKui tam tikrus "susitarimo principus", kurių svarbiausieji yra: Lietuvos konstitucija tegali būti pakeista atstaus Lietuvos nepriklausomybė, Lietuvos diplomatinė tarnyba ir Lietuvos diplomatinės šefas nėra subordinuoti jokiam veiksmui. Santykiai bei susisiekimas su svetimomis vyriausybėmis tėra diplomatinės tarnybos ir dipl. šefo kompetencijoje. Vykdamosios tarnybos užsienio tarnyba panaikinama. VLIKas nėra seimas ir neturi jo funkcijų. Vykdomoji tarnyba nėra vyriausybė ir neturi jos funkcijų...

Kaip matome, tai p. Lozoraičio reikalavimai yra nemaži ir esmėje taikomi į jį savo, kaip Kybartų aktų įgaliojimo, pozicijai apginti. Iš čia noras palaikyti diktatūros primetą "konstituciją", baimė, kad nebūtų sudaryta egzistinė vyriausybė ir t. t. Bet ką už visus šiuos didelius reikalavimus — tikriausiai neprimintinus — p. Lozoraitis siūlo demokratinei Lietuvai atstovaujanti VLIKui? Jis siūlo diplomatų bendradarbiavimą su VLIKu ir lietuviška visuomene, tuo pasakydamas, kad šita bendradarbiavimą (atrodo, savaime suprantama) reikia nupirkti nuolaidomis jam.

Didžiąją pusę p. Lozoraičio "pasikalbėjimo" sudaro savo padėties, kaip diplomatijos šefo, gynimas, 1940 m. birželio m. Lietuvos užsienio reikalų ministeris Urbsys telegrama pranešė Lietuvos dipl. atstovams, kad, jeigu kraštas būtų okupuotas sovietų, p. Lozoraičiui pavedamos diplomatijos šefo pareigos, nors šitokia vieta Lietuvos įstatymuose nenumatyta ir pareigos neįstatytos. P. Lozoraitis aiškina šitą paskyrimą kaip teisėtą, kadangi jis buvo padarytas nepaprastoj pavojaus padėtyje, valstybės interesams apsaugoti. Bet visa tai, žinoma, nepadaro jo įstatymais pagrįstu, o palieka kiekvienam spręsti apie jo teisėtumą, taip pat vadovaujantis valstybės interesais.

Iš šalies žiūrint, atrodo, kad p. Lozoraitis — dabar, deja, neveikiantis atstovybės diplomatas — per daug visokiems įgaliojimais švaistosi. Atrodo, kad būtų gerai, jeigu šitą reikalą gerai apsvaistytų mūsų diplomatiniai atstovai ir padarytų sprendimus, pirmiausia žiūrėdami valstybės interesus ir demokratines Lietuvos ateities.

J. J.

Atvyksta iš Europos

Apie 1951 m. rugsėjo 4 d. laivu "General Taylor" į New Orleansą ir apie rugsėjo 8 d. į New Yorką atvyksta šie lietuviai tremtiniai:

New Orleans:
Retikis, Karolis, Ursulė, Janina, Justinas, Birutė, Danutė-U. — P. O. Box 102, Roswell, N. Mexico.

Nem York:
Balceris, Edvinas, Emilija, Edita, Ramuto — 1248 W. 59th St., Chicago, Ill.

Baltušis, Valerija, Alfonsas, Genovaitė, Vilija — 1234 Elm St., St. Charles, Ill.

Huff, Johann, Emma, Edmund, Hortha — Rt. 1, Almont, Mich.

Klug, Gustav, Anni, Monika — 8761 129th St., Richmond Hill, L. I., N. Y.
Langas, Elena, Irena — 2552 W. 69th St., Chicago, Ill.

Milewski, August-E., Elvira-I., Karin-J. — 1522 S. Etting St., Philadelphia, Pa.

Pulokas, Jonas, Monika — Ridgeville, Ind.

Sunaitis, Antanas — Box 135, Tunxis Hill Rd., Bridgeport, Conn.

Vaisvilas, Emilis — Chariton, Iowa.

Apie 1951 m. rugsėjo 4 d. laivu "General Langfitt" atvyksta į New Yorką šie lietuviai tremtiniai:

Barkovskis, Nikolajus — New York, N. Y.

Bernotas, Paulina, Aldona — 325 W. Madison St., Chicago, Ill.

Budejus, Stanislovas — 12223 So. Lowe Ave., Chicago, Ill.

Budrys, Stasė, Ignas — 1734 S. Desplaines Ave., Chicago 16, Ill.

Cernius, Juozas — 5 Hannigan St., Lawrence, Mass.

Horn, Teodor, Raisa — 316 Vine St., Elizabeth, N. J.

Brillinger, Alexander, Helene, Otto, Erwin — 4716 Hamilton Ave., Cincinnati, Ohio.

Hvastkovs, Malvina—Lamarie, Wyo.

Kairys, Juozas, Elfriede — Detroit, Mich.

Kursius, Ernestas — 240 East 8th St., S. Boston, Mass.

Naujokas, Povilas, Albina, Karolis, Povilas, Kestutis — 3336 S. Parnell Ave., Chicago 16, Ill.

Pacauskas, Elena, Danutė, Irena — Rt. 54, Kankakee, Ill.

Powilat, Martha, Arwid, Wanda — 6114 59th St., Chicago, Ill.

Stanaitis, Pranas B., Violeta, Vida-Violeta — 49 Ainslie St., Brooklyn, N. Y.

Svabas, Anastasia — 1216 James St., Baltimore 23, Md.

Vysniauskaitė, Ona — 3352 "U" St., Omaha, Nebr.

Zilionis, Petras, Galia, Eglė — 14 South Ave., Fanwood, N. J.

BALF Centras

Mažiau teiškasama anglies

Liepos mėnesį Illinoiso 71 anglies kasykloje buvo iškasta 2,547,105 tonos anglies. Tai yra 1.3 milijono tonų mažiau negu birželio mėnesį ir 800,000 mažiau negu 1950 m. liepos mėnesį.

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikalavimai: atvyksim į jūsų namus su vainiku paveikslais išsitrinkti.

ROY R. PETRO (Putramentas)

5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020.

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GELINČIA

Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir kitų visokių papuošimų.

6901 SO. WENTWORTH AVE.
Tel.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

URBA GELININKAS

4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

LOVEIKIS Sinčiam Gėles Telegramu i Visas Pasaulio Dalis

KVIETININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7-7308

LIQDĖSIO VALANDOJ

Saukite

MAŽEIK & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.

Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse rašinė koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue

TELEFONAS GROVEHILL 6-0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS TOWNHALL 3-2109 CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE DIENA IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE.

Tel. Yards 7-1741 ir Bishop 7-9481

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.

Telefonas Bishop 7-9719

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI

Chicago
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Phone Yards 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS

1646 W. 46th STREET Phone Yards 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS

TEL. VIRGINIA 7-6672 and 6673

2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Phone Pullman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVE. Phone Yards 7-3401

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

J. LIULEVICIUS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. Yards 7-1138-1139

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės

Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomet.

PAMINKLUS PRISTATOME I VISAS KAPINES ARTI AR TOLI

Bittin and Kamensky Monument Works

3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

BRIGHTON SAVINGS & LOAN ASSOCIATION NAMAI

Ateinantį penktadienį Brighton Savings & Loan Association įsikuria naujose savo namuose, esančiuose 4071 Archer Avenue. Toliau yra reikšmingas įvykis Amerikos lietuvių gyvenime. Jis parodo, kad lietuviai, įkėlę koją į JAV ūkio sistemą, moka ne tik tai sau vietą išsikviesti, bet jie pasiekia stipriai ir plečia savo veiklą.

"Naujienuos" mano, kad ir visiems lietuviams bus įdomu daugiau patirti apie šios srities lietuvių veiklą, todėl ir pasiūnti savo atstovą naujo namo apžiūrėti, kad jis galėtų pasidalyti savo įspūdžiais ir su gausiais savo skaitytojais.

Brighton Savings & Loan Association pasistatė dviejų aukštų mūrinį namą. Jis yra Archer Avenue, visai netoli California, kur visą laiką yra didelis judėjimas.

Namas moderniškas, pastatytas pagal pačius naujausius planus. Sienos — šlifuoti akmenys, langas didelis, durys plačios ir lengvai atidaromos. Namą priešakį gražina skoningai parinkti.

CONRAD Photo Studio

(lietuvių fotografas)
Specialybė vestuvės
\$15.00
vertės dovana
jaunavėdžiui, atnešus šį
garsinimą.
414 W. 63 ST.
Telefonai:
ENG. 4-5840
ENG. 4-5883

Mes įvesime GUN TYPE, pilną alyvos CONVERSION BURNER vietinį jūsų dabartinio furnaso, TAIP PIGIAI, KAIP

\$349.00 SU VISKUO
ISKAITANT 275 GALIONŲ ALYVOS TANKĄ
LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI —
GARANTUOTA FHA RATA.
Telefonas REpublic 7-9308
STA-BOL HEATING CO.
2011 West 69th Street
CHICAGO 36, ILL.

TURIME DIDELI PASIRINKIMĄ:

DEIMANTŲ LAIKRODŽIŲ BRANGMENŲ SIDABRINIŲ INDŲ SIENINIŲ LAIKRODŽIŲ RADIO IR TELEVIZIJOS APARATŲ IR KT. PREKIŲ
Laukrodžiai Pataisomi Specialiste
Duodama 1 metų Garantijs
Lengvas Išsimokėjimas
JOHN A. KASS
4102 ARCHER AVENUE
(prie Mozart Street)
Tel. LAfayette 3-8617
Seniausia Lietuvių Jewelry Krautuvė Brighton Parke Įsteigta 1915 metais

TAUPINTOJŲ SKAČIUS DIDĖJA

Atsilankiusieji džiaugiasi gražiai įrengta mūsų raštine ir skubiu patarnavimu. Taupytojams mokame gerus dividendus. Prieinamomis sąlygomis skoliname pinigus už namus. Pardudome ir keičiame Jungtinių Amerikos Valstybių Taupymo Bonus.

Visų santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois
Telefonas: HAYmarket 1-2028.

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandų vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 12 vidudienio.

Prezidentas Trumanas ir jo keliaunantis ambasadorius W. Averell Harriman, kuris grįžo iš Anglijos.

banko duris gali atidaryti pasiruošęs policininkų būrys.

Namas kainavo 75,000

Brighton Savings & Loan Association namas gerai įrengtas, bet jis brangokai ir kainavo. Iš viso teko į jį sudėti 75,000 dolerių.

Taupomosios įstaigos vadovai seniai ruošėsi įsigyti savo namą. Darbą pradėjo, kai jau turėjo reikalingas atsargas. Bet ir šį kartą ėjo labai atsargiai, tiksliai apskaičiuodama kiekvieną naują dalyką. Buvo padaryti trys pasiūlymai, iš jų pasirinktas pats geriausias.

Namas vis dėlto ne taip lengva pastatyti.

Direktoriams posėdžiuose teko daug įvairių reikalų svarstyti, o sekretoriui Charles Zekui reikėjo nepaprastai daug valandų įdėti į visą statybos darbą. Statybos reikalus vedė statybininkas Zalokas.

Darbo įdėta daug, bet šandien, kada jau viskas baigta, gražu ne tik patiems pažūrėti, bet naudinga taupytojams ir visai visuomenei.

Skaitykite "N-nas"

Cicero

Po atostogų pirmas susirinkimas

Ateinantį penktadienį, rugs. 7 d. 7:30 val. vakare Liuosybės svetainėje Lietuvių Raudonosios Rožės Klubas turės savo mėnesinį susirinkimą. Po dviejų mėnesių pertraukos, gerai pailsėję, pradėkime ir parodykime savo veiklumą klubo labui.

Komisija pateiks buvusio piktiniko raportą, taip pat planus metiniam parengimui. Kaip paprastai, metiniai parengimai turi garbės narių, jiems įteikiamos dovanos už neįmimą pašalpos per 10 ir 20 metų. Tai sena tradicija; tas klubui atsieina šimtus dolerių.

Klubo nariai susideda vien iš vyrų, dauguma čia gimusių ir augusių. Yra nutarta priimti ir vedusius vyrus iki 35 metų. Vyrai, naudokitės proga! Klubo turtas grynais trisdešimt tūkstančių dolerių su viršum. Iš jų šelpiami nariai, patekę nelaimėn. Beje, yra ir jaunamiečių skyrius, kuriame veikia berniukai nuo 5 iki 15 metų, o po to pereina į suaugusiųjų tarpą ir tampa pilnateisiais nariais.

Susirinkimai ir užrašai veda-

mi lietuvių kalba.

Kaip praelyje, taip ir dabar, jeigu rasis entuziastų sporto srity, klubas sumoka išlaidas.

Don't let delays spoil your group outing

IT'S SMARTER TO CHARTER

YOUR OWN PRIVATE CTA BUS!

available now for picnics, sports events, excursions, school, church and club sight-seeing trips

- Extra Comfort
- Extra Convenience
- Extra Safety
- Extra Fun

Pareikalaukite šiandien nemokamo spalvoto žemėlapi ir pramonę rodyklės (tinkamo žemėlapi), "Chicago and Pleasure Points". Turi viljančių informacijų, kur vykti norint sužinoti ir susipažinti, ir nuorodų žvieto ekskursijų planavimui. Norint detalių parašius, nebrangus

CTA CHARTER SERVICE
ICE clip coupon below
or call DEarborn 2-6100

Be Carefree! Go Carfree!

CTA CHARTER SERVICE

Free CLIP THIS COUPON AND MAIL TO CTA CHARTER SERVICE P.O. BOX 1151, CHICAGO 90, ILL.

Name
Street Address
City Zone State

Lietuviai perka tose krautuvėse, kurios garsinasi NAUJIENOSE.

Dr. Joseph F. Meus, Opt.

Val.: 10:00 ryto iki 6:00 vakaro
Pirm. ir ketvirt. 10:00 iki 9:00 vak.
3982 Archer Ave. LAfayette 3-4151

D. Yards 7-3526, Res. Rivers 7-0057

Dr. G. J. Bylaitis
VIDAUS IR NERVŲ LIGŲ GYDYTOJAS

Dr. J. G. Valaitis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4038 So. Archer Ave.
prie California Ave.

VAL.: kasd. 6—9 pm, šest. 1—6 pm

Pirkite M. Gudelio 300 psl. knygą
LIETUVIAI GYNĖ SAVO MIŠKUS
Siųskite du dolerių (M. O. ar P. N.)
Lithuanian Books
1658 HUMBOLDT BLVD.,
Chicago 47, Ill.

PROGRESS KRAUTUVĖS
LIETUVIŲ BENDROVĖS
PEČIAI, ŠALDYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATAI, RAKAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI
Didžiausias Pasirinkimas MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai Baldai Padaromi Pagal Užsakymą
PROGRESS FURNITURE CO.
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

CERMAK ROAD Dantų Laboratorija
DIRBTINUS DANTIS PROTEZUS PATAISO 1-4 VALANDŲ LAIKOTARPYJE
Individualių dirbtinių dantų, platininių grupių ir dantų specialistas. Pritaiko ir pataiso senus dirbtinius dantis, protezus. Pirmą kasdien nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Pirm. ir treč. iki 8 vakaro, šeštadienį nuo 9 iki 1 valandos.
Olympic 2-3740
4807 Cermak Rd. Cicero, Ill.

METRICK'S PAINT STORE
DABAR YRA
3414 W. Roosevelt Road
KEDZIE 3-6800

NEMOKAMAI PRISTATOME VISAME MIESTE.
One coat Flat Paint, 12 gr.-\$3.45
žiu spalvų ir baltas. Gal.
Interior Gloss or Semi-Gloss \$4.35
16 spalvų ir baltas. Gal.

Nuoširdžiai užkvičiame visus atsilankyti į mūsų sandorę ir apžiūrėti 1951 metų vakarais prekų išpardavimą.

Namams rakandų čia rasite visų žymiausių išdirbysčių. Pagaminame rakandus pagal užsakymus.

Naujų šeimų kūrėjai, čia sutapys didelius nuostimius. Pardudome urmo kainomis baldus viešbučiams, Rooming House, apartamentams. Karpetai—kilimai, klejonkos, Parlor setai, gaminiai pečiai, skalbiamos mašinos, šaldytuvai, miegamo kambario setai, valgomo kamb. setai, minkšti krėslai, lempos, stalčiai ir kt. reikmenys.

Rašomos mašinėlės, rašomos auksinės plunksnos, laikrodėliai, deimantai, briliantai, auksas ir sidabras papuošalai, radijos ir televizijos aparatai. Lietuviškos plokštelės, lietuviškos gaidos.

Virs 38 metai prekyboje. Lengvi daliniai išsimokėjimai.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 SO. HALSTED ST.
Tel. CALumet 5-7237

Atidaryta pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais. Sekmadieniais uždaroma.

WCFL 1,000 kil. 50,000 Watts jėgos Radijo Stoties programos leidžiamos sekmdienio vakarais 5:30 p. m. Chicago laiku.

Baikite savo kancias

arthritis, reumatizmo skausmus, raumenų įtampą, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios ėjo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 17—(\$1.00)—GARSIOJI Skilvio Arbata teikia greitų rezultatų skilvio ligose. Puikiai liuosuoja vidurius, juos sunormuoja.

STANIS Analgesic SALVE—(\$1.00)—duoda STEBĖTINUS rezultatus.

STANIS IMPROVED FOOT SOAP, ½ sv. gabalas—60c. A 3-in-one Foot Health Treatment padėti jautrioms, deginantioms, pavargusioms, sutinusioms ar skaudantioms kojoms. Suminkština ir sunaikina nuospaudas ir padų suklejėjimus.

Z. G. Stanis Company
2822 ARCHER AVENUE
Chicago 8, Illinois Dept. N.

ALAVIJA

Alavija (Alijošius) yra gerai nuo vidurių nemalimo, užkietėjimo, malšini-mo gumbo ir dieglių. Jeigu galva skauda nuo netikusio maisto arba jautiesi prarūges, apsinkeitas, paimk Alavijos grūdelių nedaudiau kaip žirnio didumo, sukratyk gerai ir nuryk, arba sutarpyk Alaviją vandenyje ir išgerk, pramuš kad ir kiečiausias vidurius. Alavijos svaras \$2.50, mažiau perkant 6 uncijos už \$1.00. Prisiunčiam į jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway
South Boston 27, Mass.

Garsinkitės "N-nose"

BRIGHTON SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Ofiso atidarymas NUOSAVAME NAME,

esančiame 4071 ARCHER AVENUE,
I VAKARUS NUO CALIFORNIA AVENUE.

įvyks Rugsėjo-September 7 ir 8 d. d.

NUO 9 VALANDOS RYTO IKI 8 VAL. VAKARO

CHARLES ZEKAS, Sekretorius

Prašome visus šios taupymo bendrovės klientus, Brighton Parko ir jos apylinkės lietuvių bei visus kaimynus atvykti į mūsų įkurtuves.

Kiekvienas atsilankęs bus mieliai sutiktas, o atidariusieji taupymo sąskaitas gaus vertingų ir gražių dovanų. Moterims ir vaikams skiriamos specialios dovanos.

Brighton Savings ir Loan Association visą laiką teisingai aptarnavo savo klientus. Esame pasiryžę ir ateityje tinkamai bei draugiškai Jums patarnauti finansiniuose reikaluose.

Šioje bendrovėje esančios taupomosios sąskaitos apdraustos iki \$10,000.00.

Taigi, kviečiame Jus atsilankyti į mūsų moderniškai įrengtą ofisą. Valdybai ir direktoriams bus malonu pasimatyti su Jumis.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N.

4071 ARCHER AVENUE

Phone: LAfayette 3-8248

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CA 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
\$9.00 per year in Canada	
\$9.00 per year outside of Chicago	
\$10.00 per year in Chicago	
5 cents per copy	
Užsakymo kainos:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$10.00
Pusei metų	\$5.50
Trims mėnesiams	\$3.00
Vienam mėnesiui	\$1.25
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	5c.
Savaitėi	30c.
Mėnesiui	\$1.25
Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:	
Metams	\$11.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00
Užsieniuose:	
Metams	\$11.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00
Naujienuos eina kasdien, išskyrant sekmdienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CA 6-8500. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Greenwoodo Planas

Greenwood yra nedidelis miestas So. Carolina valstybėje. Pereitą žiemą to miesto švietėjai, laikraštininkai, vyriausybės pareigūnai ir šiaip piliečiai sumanė praveisti specialią kampaniją, kurios tikslas buvo supažindinti vietos gyventojus su tikraisiais komunistų siekimais. Tuo pačiu metu buvo dedamos pastangos komunistų propagandai atremti.

Pravestojai kampanija pasirodė itin sėkminga. Miesto gyventojai turėjo progos patirti, jog Maskvos propaganda yra apgaule pagrįsta, jog niekur kitur žmonės nėra tiek pavergti kaip Rusijoje ir jos kontroliuojamuose kraštuose.

Greenwoodo antikomunistiniam planui vadovavo Chauncey W. Lever. Kai senatorius William O. Benton pareiškė, kad Amerika gali "šaltąjį karą" pralaimėti, nes jai trūksta idėjų, tai tuoj atsiliepė Lever. Jis pasiūlė visame krašte rengti savotiškus kontestus, kuriuose galėtų dalyvauti milijonai žmonių. Kontesto tikslas — surinkti kiek galima daugiau idėjų šaltajam karui laimėti.

Leverio pasiūlymas rado didelį pritarimą. Radijo komentatoriai išgarsino jį ir pavadino Greenwoodo planu. Nacionalis komitetas laisvai Europai, kurio žinioje yra Laisvos Europos radijas, minėtą planą priėmė.

Greenwoodo planas jau veikia. Kontestai kaip atremti komunistų skleidžiamus melus organizuojami visame krašte. Jau 200 vietovių suorganizavo kontestus. Gauta šimtai įvairiausių sumanymų bei idėjų antikomunistinei propagandai vesti.

Konteste dalyvauti gali kiekvienas. Penki kontestantai, kurių idėjos bus pripažintos geriausiomis, bus nemokamai nuvežti į Europą, kur jie turės progos susipažinti su ten vedama per radiją ir kitokiais būdais antikomunistine propaganda.

Taikos Konferencija

San Francisco mieste vakar atsidarė taikos konferencija. Amerika, kuri per kelis metus kariavo su Japonija ir daugiausia prisidėjo prie karo laimėjimo, paruošė taikos sutartį, kurią turės konferencija užgirti. Kadangi sutartis buvo paruošta pasitariant su kitomis valstybėmis, o su turiniu yra susipažinusios visos konferencijoje dalyvaujančios šalys, tai jos priėmimas kaip ir užtikrintas. Tiesa, laukiama obstrukcijų iš sovietų Rusijos. Atrodė, kad ji konferencijoje visiškai nedalyvaus. Amerikos paruoštą taikos sutartį ji griežtai pasmerkė. Tačiau prieš pat konferenciją ji pranešė, kad jos delegacija vyksta į San Francisco.

Gausinga sovietų delegacija, kuriai vadovauja išgarsėjęs savo vetavimais Saugumo taryboje Gromyko, jau at-

Filipinų prezidentas Quirino (kairė) ir prezidentas Trumanas (dešinė) žiūri kaip valstybės sekretorius Acheson pasirašo bendro apsigynimo sutartį tarp JAV ir Filipinų.

vyko į San Francisco ir dalyvaus konferencijoje. Ryšy su tuo daromi visokiausi spėjimai. Taikos sutarties rėmėjams aišku, kad Gromyko bandys vienokiu ar kitokiu būdu tarp suvažiavusiųjų delegatų pasėti nesantaiką. Tačiau vis dėlto nemanoma, kad jam pasiseks konferenciją suardyti. Iš kitos pusės konferencijoje labiau turės paaiškėti, ko siekia Maskva: taikos Azijoje, ar didesnio karo.

Reparacijos

Po Pirmojo pasaulinio karo Vokietija buvo priversta pasirašyti Versalės taikos sutartį, kuri jai užkrovė sunkią reparacijų našą. Pagal tą sutartį ji turėjo sumokėti kelis bilijonus dolerių Prancūzijai, Belgijai ir kitoms sąjungininkų valstybėms.

Tačiau užkrautų reparacijų Vokietija nesumokėjo. Katastrofiška infliacija ir ekonominis krašto susmukimas priverstė karą laimėjusias valstybes ne tik paskelbti moratoriumą (skolų mokėjimo atidėjimą), bet net teikti Vokietijai paramą, kad ji visiškai nesumokėtų.

Versalės taikos sutartis, kaip daugelis mano, žyminame laipsny prisidėjo prie Hitlerio išgalėjimo Vokietijoje.

Ruošdama taikos sutartį su Japonija, Amerika stengėsi išvengti kitos Versalės sutarties. Štai kodėl ji bandė kiek galima tą sutartį sušvelninti.

Visiems žinoma, kad dėl Japonijos militaristų labai skaudžiai nukentėjo kai kurie kraštai. Skaudžiausiai gal nukentėjo Kinija, su kuria japonai kariavo per kelis metus. Kinijai tas karas padarė nuostolių už bilijonus dolerių.

Nemažai nukentėjo Filipinai, Olandija, Asutralija, Anglija ir kitos valstybės, jau nekalbant apie Ameriką.

Tuoju po karo pasibaigimo nukentėjusieji kraštai pradėjo, taip sakant, reikalauti, kad karo nuostolių sąskaitos būtų sumokėtos. Vadinasi, pradėjo iš Japonijos reikalauti reparacijų. Tos sąskaitos siekia net 70 bilijonų dolerių! Vien tik Kinija reikalauja 50 bilijonų dolerių.

Iki šiol Japonija reparacijomis yra sumokėjusi \$42,000,000,000, — dalį pinigais, o likusią dalį mašinomis, kurios buvo iš jos atimtos.

Amerika mano, kad daugiau reparacijų iš Japonijos beveik nebegalima gauti, nes pasunkinimas tos naštos skaudžiai pažeistų krašto ekonominį gyvenimą. Nors kai kurios valstybės (labiausiai Filipinai, Australija, Olandija ir Prancūzija) ir nelabai tėra patenkintos Amerikos nusistatymu reparacijų klausimu, bet jos vis dėlto sutiko pasirašyti paruoštą taikos sutartį.

Garsinkitės "NAUJIENOSE"

MOKSLUI PRASIDĖSIANT

1. Tėvai ir organizacijos

Mokslas metų pradžia čia pat. Ne vien tėvams rūpi, kad mūsų jaunimas būtų ištatytas į tinkamas auklėjimo vėžes, t. y. kad greta objektyviųjų mokslo žinių būtų mokomas ir lietuviškųjų dalykų.

Jau buvo spaudoj eilė straipsnių šiuo klausimu. Beveik visų buvo konstatuota tamsios perspektyvos: lietuviškojo lavinimo nei mokykloje nei tarimose lietuviškose (parapijinėse) mokyklose nėra. Tiek tik, kad tam tikros srovės žmonių stengiasi tartum primerkti vieną akį ir siūlo tenkintis katalikybė. Tačiau visiems per daug ryškiai suprantama, kad katalikiškasis auklėjimas dar visai nereikšmingas lietuviybės.

O kiti gražbylingi straipsniai autoriai apsimato maždaug ties tokiu sprendimu: jaunimo lietuviybę turi pasirūpinti patys tėvai. Ši siaura proporcija irgi yra tik tuščiažodžiavimas.

Viena, argi tautos ateitis turi rūpėti tik tėvams, auginančioms vaikams? Argi mes grįžome į tą primityvumo gadynę, kada žmonės gyveno ir organizavosi tik patriarchalinėmis šeimomis, be jokio aukštesnio tautos ar bendruomenės supratimo?

Antra, dabar jau ne tie laikai, kaip, pavyzdžiui, Lietuvoje prieš 90 metų, kai susipratę ūkininkai samdydavos ir namus "daraktorius" ir šiek tiek pamokydavo savo vaikus. Lietuviško kaimo vaikai augo tada ribotoje aplinkumoje. Išorės gyvenimas nebuvo toks judrus ir taip patraukliai ir save išplientis smalsumo kupina jaunimui. Dabar didmiesčio sąlygose tėvai nebeteri tos lemiamos įtakos savo vaikams. Čia beveik viską apsprendžia gyva ir turininga aplinkuma. Jei visi kiti mokyklos draugai skaito "comics", čiaulpija gumą ir švaistosi su šautuvais, tai tu negali nė norėti, kad tavo vaikas, lyg koks viduramžio "pūstelininkas", liktų tiems dalykams abejingas. Jei mokyklos vadovėliuose kovbojus yra vaizduojamas kaip tam tikro herojo idealas, tai tėvai negali tą idealą vienu žodžiu nuneigti. Na, jei gi vieną kitą vaiką ir būtų galima dar kitaip įtikinti, tai — tautos reta išimtis, o ne taisyklė.

Rodos, nuo "daraktorių" laikų esame padarę geroką pažangą ir tautinio susipratimo ir jaunimo auklėjimo srityse. Mes išmokome organizuotis, tikslingai veikti ir tuo būdu daug laimėti. Tik pasistebėkime, kokius milžiniškus darbus atliko mūsų senoji išeivija vien

todėl, kad veikė organizuotai! Tad ir šiandien mūsų jaunimo lietuviškąjį ugdymą reiktų imti organizuotai, o ne — senoviskai palikti tėvams, kitaip sakant, močiutei prie ratelio (deja, visa tai — liko praeityje).

Pirmiausia reiktų galutinai įsitikinti, kad esamosios "lietuviškos" mokyklos yra grynas apsigimimas. Jos įrengtos ir išlaikomos lietuvišku pinigų, bet lietuviškos dvasios jose jau nėra. Be to, viešojo mokykloje (public school) lietuvių gyvuoja sąlygos net daug geresnės, nes ten tas klausimas visai neličiamas. Tuo tarpu "lietuviškose" mokyklose eina drąsus nutautinimas, kai vaikai mafo ir girdi savo mokytojas, tikras lietuvis, o lietuviškos kalbos nemėgstančias ir Lietuvos nemylinčias... Viešosiose mokyklose vaikas nėra verčiamas Dievą garbinti svetima (t. y. ne gimtąja) kalba, nėra verčiamas lankyti svetimas pamaldas ir kas sekmdienį klausytis nelietuviškų pamokslų. O parapijinėje mokykloje šita nutautinimo programa griežtai vykdoma. Net širdis gelia atsimenant, kad caro laikais mūsų kunigai verčiau į Sibirą ėjo, bet nelietuviškų (maskoliškų) maldaknygių vaikams nebruko ir katekizmo svetima kalba mokyti nesutiko.

Vienas profesorius siūlė, sąsą patys tėvai turį reikalauti savo dvasininkų, kad jie mokyty jų vaikus gimtąja kalba. Tai labai juokingas pasiūlymas. Argi dvasininkai yra toki tamsūs, kad patys nežino ketvirtosio Dievo įsakymo? Patojaus būtų ir tai, tartum ir gydytojus turėtume prašyti, kad jie, užuot nuodiję, gydytų savo pacientus. Bet jei gydytojas pats žino savo pareigą — ne žudyti, o gydyti ligonį, tai ir kunigas pats turėtų žinoti, kad Kristaus moksle nėra niekur pasakyta, jog Dievo žodis turėtų būti skelbtinas ne gimtąja, o svetima kalba.

Pinigais, kurie sumokami "lietuviškoms" mokykloms, galima būtų pasamdyti tikrą kunigą lietuvių, ir jis išmokyty vaikus katekizmo lietuviškai.

Ieškant pozityvių kelių, daugiausia reikšmės turėtume skirti savo jaunimo draugijoms. Rodos, visiems labiausiai prieinama yra skautų organizacija. Reiktų visus lietuvių vaikus įjungti. O vadovybė turėtų būti, kad gražūs skautų idealai gyventų ne vien popieriuje, bet ir kasdieniniame gyvenime. Skautų vadovai galėtų kreiptis į visuomenę moralinės ir materialinės paramos, kad visi dabartiniai trūkumai būtų pašalinti ir kad šita graži organizacija

čia galėtų pririšti prie savęs kiekvieną lietuviuką. Tai vienas iš konkrečių būdų mūsų prieaigui išlaikyti neužgesusiam savo tautai.

2. Jaunimas ir knyga

Jei tėvai dabar nebegali savo rankose išlaikyti vaikų auklėjimo vadžių, kaip ankstesniais laikais, tai vis dėlto yra vienas dalykas, kurio reikšmė jaunimo ugdyme be galo didelė ir kurio vertėtų kiekvienam tėvui nepamiršti, tai — lietuvišką knygą.

Mokyklinio amžiaus jaunimui mėgstama skaityti. Jei turėtume suorganizuotas savo bibliotekas bent gausesnėse kolonijose, būtų didelė parama. Deja, to nėra. Net tariamiosios "lietuviškos" mokyklos (išskyrus porą aukštesniųjų) lietuviškų knygų beveik neturi (Jau iš to matome, kad tos mokyklos mums jokių vilčių neduoda).

Tad šiuo momentu vienintelė išeitis yra, kad tėvai, kuriems lietuviybė yra dar bent kiek brangi — savo vaikams nupirktų visas dabar galimas įsigyti lietuviškas knygas. Jų tiek ne daug išeina iš spaudos. O ir senesnių leidinių vos vienas kitas, kaip brangi reikėtų, pasirodo rinkoje. Ir šitą pareigą tėvai turėtų atlikti nedelsdami. Jei vaikai turės namie savo knygynėlį, tai jau vargu paliks jų knygų nepaskaitytą. O tai jau daug prisidės ir jų protui lavinti ir jų tautinei sąmonei išlaikyti.

Ne vien mokyklinio amžiaus, bet ir mažesniųjų vaikų tėvai turėtų pirkti kiekvieną savo knygą, nes vaikai netruks paaukti, o tu pačių knygų už trejetą ketvetą metų vargu ar begausi pirktis. Antrojo ar trečiojo leidimo muiskė knyga veik niekad nesulaus, išskyrus vieną kitą išimtį. Todėl ir mažamečiams vaikams jau būtinai iš anksto pamažu sudaryti lietuviškas knygynėlis, kad paskuti nereiktų dejuoti.

Net būtų labai gražus paprotys jaunavedžiams, vietoj greit suvalgomų pyragų ar nudėvimų skudurų, dovanoms pirkti gražią lietuvišką knygą. Tai iš tikrųjų būtų puiki dovana, ilgam laikui liekanti naudinga ne tik jaunajai porai, bet ir jų laukiamiesiems įpėdinams. Mūsų tautos istorijoje sava knyga yra buvusi ypatingas dvasios ginklas ir jėga, net gyvybės ir atsparumo simbolis. Tad knyga turėtų būti ir mūsų papročiuose, tradicijose — pirmoje vietoje.

Taigi ir tėvai, kurie taip siejosi savo vaikų tautinę gyvybę ir daug dėl to aimanuoja, turėtų peržiūrėti savo sąžinę: ar tik neužmiršta šitos dabar beveik vienintelės tautinio auklėjimo priemonės — įsigyti kiekvieną lietuvišką knygą? Pr. J.

DR. P. JONIKAS

LIETUVIŲ KALBOS ISTORIJA

14. (Tęsinys)

Mažosioje Lietuvoje apie tą patį laiką, kaip išejo pirmoji tams krašte lietuvių kalbos gramatika (1653), bene paties Danieliaus Kleino buvo paruošta ir lietuvių kalbos žodynas. Medžiaga jam buvo renkama tiek iš gyvosios kalbos, tiek iš spausdintų lietuviškų knygų; buvo suvartotos ir anksčiau Didž. Lietuvoje išleistas K. Sirvydo žodynas. Tačiau žodynas nebuvo išspausdintas. Ir eilė kitų autorių apie tą laiką rinko medžiagą, ruošė lietuvių kalbos žodynus: D. Kleino bendradarbis Jonas Hurltelijus, Pridrikas Pretorius vyrėsnys, Teofilis Šulcas, Jokūbas Perkūnas jaunesnysis, Pridrikas Partatijus... Pastarasis paruošė žodynėlį 400 lietuviškų žodžių, tariai kilius iš graikų kalbos. Tačiau ir šie žodynai nebuvo išspausdinti, jų rankraščiai prapuolė.

Mažosioje Lietuvoje pirmas žodynas buvo išspausdintas Halleje 1730 m. Tai buvo Pridriko Vilhelmo Hako (Haecko, 1706—1754) nedidelis lietuviškai vokiškas ir vokiškai lietuviškas žodynas (Vocabularium Lithvanico-Germanicum et Germanico-Lithvanicum). Jo prireikė praktikos gyvenimui: jis buvo skiriamas lietuvių kunigams, kurie mokėsi prie Hallės universiteto įsteigtame (1723) lietuvių seminare, kurio vedėjas Hakas ir paruošė šį žodynėlį. Tam pačiam reika-

lui ir jo pirmatakas, tos seminarijos vedėjas J. Richteris (1705—1754), buvo sudaręs (1728) 30,000 žodžių žodynėlį, kuris buvo vartojamas seminare, bet nebuvo išspausdintas.

Antrą Mažosios Lietuvos žodyną išspausdino Pilypas Ruigys (1675—1749). Tam žodynui paruošti akstiną davė tiek praktiniai, tiek teoriniai sumetimai. Mat, Ruigys priklausė tai XVIII a. pirmosios pusės kunigų grupei (šalia M. Mörlino ir J. Šulco), kuri rūpinosi gryninti bažnytinę lietuvių kalbą, be kitko, tam tikslui rinkdama tinkamų lietuviškų žodžių atsargą. Tokiu būdu Pil. Ruigys 1747 m. ir išleido lietuviškai vokišką ir vokiškai lietuvišką žodyną, kuriam jis sunaudėjo Sirvydo ir Hako žodynus, eilę nespausdintų, gausios medžiagos, rinktos ir iš gyvosios kalbos.

Ruigio ir Hako žodynai paskatino imtis panašių darbų ir kitus, ypač kunigus, kurie daugiau susidurdavo su gyvąja lietuvių kalba. Vienas tokių pažymėtinų Trempų precentorius Jokūbas Brodovskis (†1744), parašęs vokiškai lietuvišką bei lietuviškai vokišką žodyną, kuriam medžiaga buvo renkama daugiausia iš žmonių lūpų. Jame įdėta ir apie 2,000 patarlių bei priežodžių. To žodyno rankraštis daugelio ir kitų kalbininkų buvo naudojamas.

1800 m., kiek papildęs, Ruigio žodyną persispausdino K. G. Milkė (1736 — po 1806).

XIX a. pradžioje susikūrus lyginamajam kalbų mokslui ir lietuvių kalbą, kaip vieną seniausių, įtraukus į to mokslo tyrinėjimų sritį, ir mokslininkai ėmė rūpintis lietuvių kalbos žodynų ruošimu. Be kitų, pirmiausia minėtinas J. E. F. Nesselmannas, 1851 m. išleidęs

lietuviškai vokišką žodyną (Wörterbuch der litauischen Sprache). Jis čia pasinaudojo įvairiais ankstesniais žodynais, taip pat rinko medžiagos iš gyvosios kalbos, padedamas ir kitų.

Pilnesnį ir patikimesnį žodyną išleido nors savamokslis kalbininkas, bet gerai savo kalbą mokęs Pridrikis Kuršaitis (1806—1884). Jo lietuvių kalbos žodyno (Wörterbuch der litauischen Sprache) vokiškai lietuviškoji dalis išėjo 1870 m. (A—K) ir 1874 m. (L—Z), o lietuviškai vokiškoji 1883 m. Kuršaičiui irgi talkininkavo visa eilė pagalbininkų (R. A. Zippelis, K. R. Jacoby, Kr. Jedinaitis, brolis Liudvikas Kuršaitis, Pr. Kelkis, Lapaitis...). Kuršaičio žodynas ir šiandien dar nėra nustojęs savo reikšmės, ypač dėl to, kad jis duoda patikimų Mažosios Lietuvos žodžių.

Didžiojoje Lietuvoje pirmasis žodynas buvo išspausdintas anksčiau negu Mažosioje. Tai trikalbis Konstantino Sirvydo lenkiškas lojoniškas lietuviškas žodynas (Dictionarium trium linguarum), išėjęs 1629 m. Vilniuje. Jis buvo skiriamas Vilniaus akademijos jaunomenei bei dvasininkams. Tas žodynas (su tam tikrais papildymais) buvo kartojamas iki 1713 m., susilaukęs 5 leidimų (1629, 1631, 1642, 1677, 1713). Toliau iki XIX a. nežinoma, kad būtų buvę ruošiami žodynai, jei neminėsim kun. Kristupo Lopacinskio žodyno, kuris 1754 m. buvęs įduotas spausdinti, bet jo likimas nežinomas⁸⁰.

XIX a., prasidėjus tautiniam atgijimui ir kalbininkams susidomėjus lietuvių kalba, daug kas rinko žo-

⁸⁰ V. Biržiška, Senųjų lietuvių knygų istorija (antras pap. leid., rankraštinis).

dyninę medžiagą, tačiau iki pačios amžiaus pabaigos tepavyko išspausdinti vos tik vieną nedidelį žodyną. Jie liko rankraščiais, kiti neapdirbti ir nebaigti, kurių dar didelė dalis dingo. Iš jų minėtini: A. Butkevičiaus (apie 1780 — po 1823), S. Stanevičiaus (1799—1848), K. Zabičio (Nezabitausko, 1800—1876), D. Poškaus (†1830), D. Sutevičiaus (1782—1849 ar 1856), Andruskevičiaus, Jumsio, Kr. Daukšos (1800 — apie 1858), A. Ugenskio (1816—1870), M. Akelacio (1829—1887) ir kt. Labiau buvo pagarsėjęs Disiona Poškaus lietuvių lenkų lotynų kalbų žodynas (Słownik języka litewskiego, polskiego i łacińskiego), pradėtas apie 1828 m., bet nebaigtas. Didelį žodyną — apie 100,000 žodžių (Sunkininkas mūsų kalbos žodžių del busencio žodžių met Lietuviszko žodinio) — buvo paruošęs Kazanės universiteto klasikinį kalbų profesorius žemaitis Andrius Ugenskis. Rusijoje gyvendamas, jam medžiagą autorius rinko iš literatūros keliasdešimt metų. Tačiau to žodyno likimas nėra žinomas.

Vienintelis XIX a. išspausdintas Didžiosios Lietuvos žodynas yra kun. Mykolo Miežinio (1826—1888) lietuvių lenkų rusų latvių kalbų žodynelis, išėjęs 1894 m. Tilžėje.

Gausios medžiagos lietuvių kalbos žodynui surinko Antanas Juška (1819—1904). Jo žodyną, Rusų mokslų akademijos priežiūroje, teko redaguoti jo broliui Jonui Juškai, vėliau J. Jablonskiui, o paskui K. Būgai. XIX a. žodyno teisėjo (1897) tik vienas sąsiuvinis (392 psl.). Pirmojo tomo II sags. išspausdintas 1904 m., o antrojo tomo I sags. 1922 m. (iki žodžio *kuštuotis*).

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ INŽINIERIŲ VEIKLA

JAV inžinieriai ir architektai yra susigrupavę į savo profesines organizacijas ne tik pagal specialybes, bet ir pagal tautybes. Pav. JAV-bėse be statybinių, mechanikų, elektronikų, chemikų yra žinomos švedų, lenkų, estų ir kitos inžinierių draugijos.

Visus lietuvių inžinierius ir architektus jungia viena bendra pasaulinė organizacija — Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-ga (PLIAS). Centro valdybos pirm. yra prof. dr. J. Šimoliūnas, 1426 Junction Ave., Racine, Wis., USA; pavaduotoju — prof. S. Dirmanas, 4241 S. Maplewood Ave., Chicago 32, Ill., USA. PLIAS skyriai yra Bostone, Detroite, Clevelande, Kanadoje, Brazilijoje, Argentinoje ir Australijoje 3 skyriai. Kituose kraštuose yra tik atstovai.

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjunga

Šios prieš pusmetį įsikūrusios S-gos (ALIAS) centras yra New York'e, kur įeina vietiniai Amerikos lietuviai ir naujieji atvykę inžinieriai. ALIAS skyriai yra New York'e, Philadelphijoje ir Chicagoje. Centro valdybos pirm. yra prof. A. Mačiūnas. ALIAS centro v-ba yra PLIAS padalinys, jungiant JAV inž. sambūrius. Tačiau dar nevisi JAV sambūriai persiorganizavo į ALIAS, bet priklauso tiesioginiai PLIAS centrui.

Architektų ir menininkų paroda

Pagal ALIAS centro informaciją, Free Europe Komitetas deda pastangas padėti pavergti tautų tremtiniais architektams ir menininkams. Tuo tikslu organizuojama darbų paroda, kuri numatoma atidaryti š. m. gruodžio pabaigoje arba 1952 metų sausio pradžioje. Paroda bus kilnojama per 11 miestų ir tęsis beveik ištisus metus. Parodoje dalyvaus pakviesti albanų, bulgarų, čekoslovakų, estų, jugoslavų, latvių, lietuvių, rumunų, lenkų, ukrainiečių ir vengrų tremtiniai menininkai bei architektai. Kiekvienas galės išstatyti

po 4 darbų, kurie turi būti įreminėti. Darbus reikia baigti iki rugsėjo pabaigos. Free Europe Komitetas apmokės transporto išlaidas. Europoje esančių darbų bus priimami Paryžiuje. Ekspedicijos firma bus nurodyta vėliau. Komitetas apmokės sales, sudarys reklamą, apmokės darbų apdraudą (neįskaitant rėmų). Ekspонатų autorių parėmimui, bus mėginama parodos metu eksponatus parduoti. Už parduotus kūrinius Komitetas pasiliks 15% pajamų sau.

Visa tai planuos ir vykdys specialus menininkų komitetas, sudarytas po vieną narį iš kiekvienos tautos (11), plius vienas asmuo jau dirbęs tą darbą prie FEK. Susidomėję šia paroda prašomi kreiptis į Lietuvos Generalinį Konsulą p. J. Budrį, 41 West 82nd St., New York 24, N. Y., pažymint "In answering refer to No. 5302/32—L. I. Generalinis konsulas, gavęs šiuo reikalu įvyrius sumanymus ir sudaręs darbų registraciją, referuos Free Europe Komitetui.

Šią progą lietuviai turėtų išnaudoti, kad nelikus kitų tautų užpakalyje.

ALIAS Chicago skyrius

Skyriaus veikla pasižymi atskirų specialybių sekcijų veikimu. Statybinių sekcija rengia ištisus paskaitų ciklus, susipažinimui su amerikietiškais statybos darbų vykdymo bei projektavimo metodais. Paskaitas skaito Lietuvoje ir JAV baigę lietuviai inžinieriai, S-gos nariai.

Techninės spaudos sekcija leidžia mėnesinį technikos darbuotojų laikraštį "Technikos žodis". Šiame darbe dalyvauja JAV ir kitų pasaulio kraštų lietuviai. Taip pat šis laikraštis kartu jungia ne tik inžinierius, bet ir visus technikos srityje dirbančius. Išleista jau 5 numeriai. "Technikos žodžio" administracijos adresas: K. Bertulis, 1616 So. Christiana Ave., Chicago 23, Ill.

Dar savo veikla pasižymi elektrotechnikų sekcija, bet kitos sekcijos, tikrai nesuklysimė pasakę, snaudžia. Gal rudenį sulauksime ir iš jų daugiau apčiuopiamos veiklos.

"Technikos žodžio" puslapiuose

TZ nr. 4 prof. S. Kolupaila nušviečia angliškos colinės sistemos nepatogumus. Inž. K. Kau-

nas nurodo "Steel Construction Manual" 1950 m. laidos vadovo netikslumus bei klaidas. Šio vadovo, kuris išleistas The American Institute of Steel Construction jau penktąją laidą, naujosios tūkstančiai JAV inžinierių bei konstruktorių. Šių nemalonių netikslumų atradę turėtų paskelbti ne tik lietuvių, bet ir tos srities amerikiečių techniškoje periodikoje.

TZ nr. 5 yra išsamus prof. J. Šimoliūno straipsnis apie PLIAS veiklą. Laikraštyje nuo 4 nr. įvestas techninės terminologijos skyrius, kurį tvarko kalbininkas Dr. P. Jonikas. Šiuo skyriumi techniškių sričių specialistai yra labai susidomėję.

Inž. K. Burba įgijo profesines teises Illinois valstybėje

Elektrotechnikos inžinierius Konstantinas Burba, Lietuvoje baigęs V. D. Universitetą, išlaikė valstybinius "license" inžinieriaus egzaminus Chicagoje ir įgijo profesines teises Illinois valstybėje. Tai pirmas lietuvių lietuvių ateivis gavęs JAV praktikavimo teises Illinois. Nors inžinieriai savo srityje gali dirbti be jokių suvaržymų, ta-

čiau "license" įgijimas įgalina savarankiškai projektuoti ir vykdyti atsakingus didelio masto darbus.

Inž. K. Burba daug dirba ir savo organizacijos veiklos bare. Pačioje pradžioje buvo Chicago inž. ir arch. sambūrio pirmininku, surengė Chicago

Inž. S-gos biuletenį nr. 1, projektą, šiuo laiku yra Amerikos Liet. Inž. ir Arch. S-gos Garbės Teismo narys, dirba "Technikos žodžio" redakcinėje kolegijoje.

Pažymėtina, kad JAV profesinės teisės yra įsigiję kitose valstybėse ir daugiau inžinierių:

ruošė Chicago sk. įstatų projektą, dr. S. Kolupaila, J. Bulota, Z. Masiokas, A. Mačiūnas ir kt., o Kanadoje — net apie 15. Gi Australijoje, nors gauna inžinieriaus savo srityje dirbti, yra sunkiausia įgyti teises, nes jie europiečius skaito "antros eilės piliečiais". —Grola.

Taupyk saugiai ir užtikrinsi savo ateitį...
Standard yra stipriausia taupymo įstaiga visoje Amerikoje

TURTAS \$30,000,000.00
ATSARGOS FONDAS \$2,900,000.00

Federal Savings & Loan Insurance Corporation bei Federal Home Loan Bank System narys

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Avenue, kampas Sacramento Avenue
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141

JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas

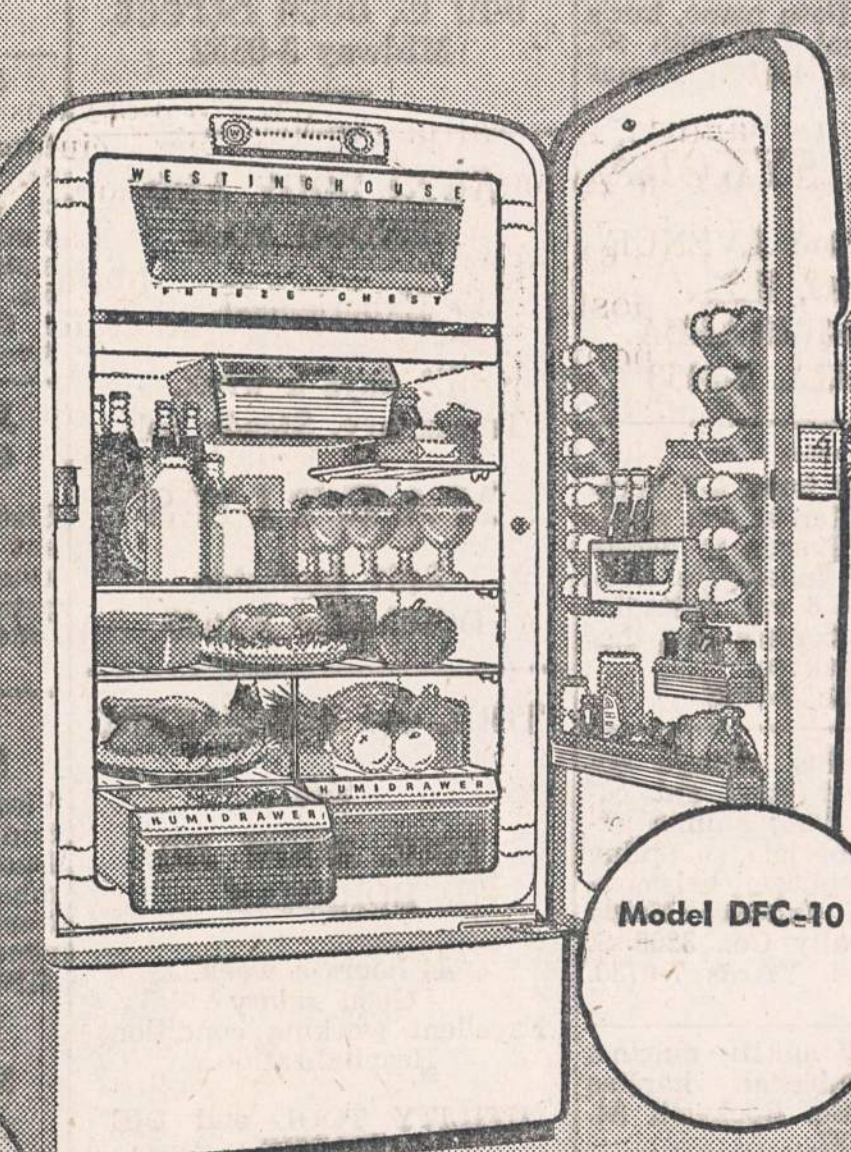
Istaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 po pietų
Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 vakaro
Trečiadieniais visai neatidaro

They're NEWS...They're HERE!

Now Showing

TWO NEW 1951 Westinghouse

Appliance Sensations!

Model DFC-10

1 All-New FROST-FREE* Refrigerator

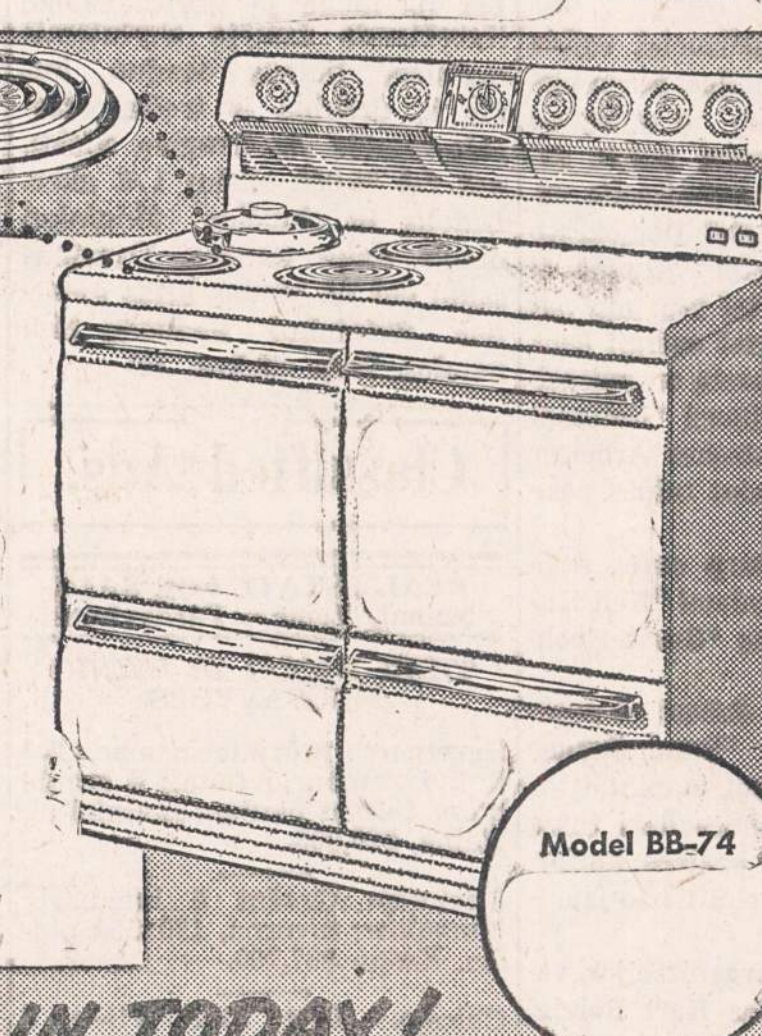
the only REFRIGERATOR that COUNTS!

Westinghouse FROST-FREE—the world's first completely automatic refrigerator—is the only one that COUNTS! It counts door openings, because door openings let in warm air which causes frost to form. At every 60th door opening, which is just when defrosting is needed, FROST-FREE automatically defrosts itself... automatically disposes of the frost water! Come in... see the 3 FROST-FREE—and other Westinghouse Refrigerators today!

2 Amazing New SPEED-ELECTRIC Range

WITH SUPER SPEED COROX* UNIT THAT GETS RED HOT IN 30 SECONDS

Here's the fastest heating unit on the market today. The SUPER SPEED COROX Unit gets hot right away... RED HOT in 30 seconds! Now you can prepare bacon and eggs in 3 minutes... piping hot soup while you're setting the table... fresh or frozen vegetables from a cold start to steaming in 3 minutes. But, that's not all. You get a giant Miracle Sealed Oven, Two-Level Speed Cooker, Color-Glance Controls and scores of other features in this new Westinghouse Range!

Model BB-74

FIRST SHOWING... COME IN TODAY!

YOU CAN BE SURE... IF IT'S Westinghouse... of course, it's electric!

KEY & LOCK SURGEON
Master Locksmith
Door checks repaired by factory methods. Safes opened and repaired. Auto locks repaired. Keys fitted and combinations changed. Emergency Road Service.
7113 S. Chicago Ave. or 811 E. 71st
Call Midway 3-6117

NEMUNE gauti naujais leidiniais	
Dr. Gaidamavičius. Išblyškėjęs žmogus	\$2.00
Ramona. Dulkės raudonam saulėlydy	\$3.00
M. Gudelis. Lietuviai gynė miškus	\$2.00
Dr. J. Balys. Lietuviškos pasakos	\$2.50
A. Maceina. Jobo drama	\$2.50
A. Maceina. Didysis Inkvizitorius	\$2.00
L. Z. Ledėnas. Minijonas (poema)	\$1.00
PELEDA metams 4.00 dol., pusei metų	\$2.50
GENOCIDO VOKAI, 2 spal., 12 št. 25c., 5 spal., 12 št.	\$1.00
Didelis pasirinkimas knygų ir gaidų, išleisti Amerikoje ir kitose valst.	
Užsakymus adresuokite: LIETUVIŲ KNYGYNAS NEMUNAS	
3143 SO. HALSTED ST., Tel. Victory 2-3314 CHICAGO 8, ILL.	

PASIMATYKITE SU STANLEY LITVINU

APIE JŲŲ INSULIACHOS PROBLEMĄ—DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI.

MES TURIME IŠDIRBTA REPUTACIJĄ PILNO PASIRINKIMO A-1 RŪŠIES STAKO LENŲ IR NAMAMS MATERIOLŲ.

CARR - MOODY LUMBER COMPANY
3039 So. Halsted St. Tel. Victory 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMAI

NE TIK ŠIMET, BET JAU PER **46** METUS
LIETUVIAI PELNINGAI TAUPO

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, ILL.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. Vt. 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

INSUL'S FURNITURE, TELEVISION & APPLIANCE STORES

4151 WEST MADISON KEdzie 3-4219

KITATAUČIAI DAKTARAI
DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ras aukštas)
Ofiso Telefonas: YARds 7-0554
Jei neatsilepia šaukite:
Res. Tel.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sėkmadienį nuo 10 v. iki 12.

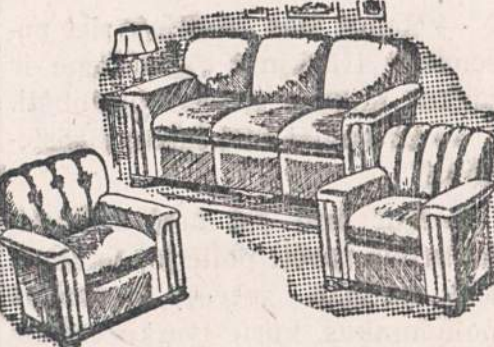
Dr. Kazimieras MICHEL
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, pritaiko akinus, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.
Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų, 35 metų praktika palengvina akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys asaroja ar niežti, negalite siūlo įverti ir adatą, akys bijo aštrios šviesos, neįžiūrėte skal. tyti, užkeikite pasitarti pas Dr. Michel —nieko, nekainuos.
Antras aukštas
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YARds 7-4616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.
Kaibu lietuviškai.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YARds 7-1829
Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. R. P. Lutkus
LIETUVIS REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS
Akių Egzaminavimas Akių Pritaikymas ir Lensų Pataisymas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WAlbrook 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien, Trečiadienį ir šeštadienį tik susitarus

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždeikite LEGULO Ointment. Jo gydymas ypatybės palengvina jūsų skaudėjimą ir geleisite ramiai miegoti naktį. Vartokite jį taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perstėjimą ligos vadinamos ATHLETIC FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplysimą tarp pirščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų kvėrimų odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perstamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, WI, arba atsiųskite money orderį.
LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

VISKO UŽTEKTINGAI TUOJ PRISTATOM

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radio, televizijos setai, baldai vaikui.

Zemos kainos, lengvi išmokėjimai
DIDELIS PASIRINKIMAS
Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT Furniture Co., Inc.
2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711

SOPHIE BARCUS
RADIO VALANDA
IS Stoties W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro

LIETUVISKOS VAKARUSKOS
Tel. HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

NAUJENOS buvo ir tebėra geriausias Amerikos lietuvių draugas.

POKARINĖ EUROPA APLANKIUS

(KELIONĖS ĮSPŪDŽIAI)

Rašo DAN KURAITIS

(Tęsinys)

Pasikalbėjimas

Po Heidelbergą mus pavažinėjo automobilis. Pasitaikė taip, kad tame automobilyje važiuojant, kuri visai gerai angliškai kalbėjo. Ji buvo mūsų vadas. Aiškino, kas, kaip ir kur. Su ja ir užsimezgė kalba. Kažkaip kalba nukrypo į rusus. Ji karštai ėmė kalbėti, kad rusų zonoje gyvenimas yra nepakenčiamas. Žmonės ten badmiriauja.

Keista, sakau, kad vokiečiai rytų daly nebeprisigamina maisto. Juk Karaliaučiaus sritis savo laiką buvo lyg Vokietijos uruodas.

Moteriškė greit pradėjo kalbėti. Girdi, jai ten yra užauginami ir dabar. Bet kas iš to? Vokiečiai tuo mažai tepasinaudoja, nes jie nėra šeimininkai. Prūsijoje dabar šeimininkai rusai, kurie žemės ūkio produktus išsiveža į Rusiją. Išveža jie ne tik grūdus, bet ir Pomeranijos vokiečių su-gautą žuvį.

Kai atsisėdome pietų valgyti ir ant stalo pasirodė didelis "steinas" su alumi, tai vokiečiai visai atvirai pradėjo kalbėti. Kai mandagiai aš ją paklausiau, ar galiu klausimusi statyti, tai ji nedelsdama atsakė: "Kodėl ne? Man bus labai malonu. Jei tik galėsiu, tai atsakysiu".

Paklausiau, kokios yra žmonių nuotaikos Hitlerio atžvilgiu.

Moteriškė užsitraukė dūmą, išleido jį per nosį ir pradėjo: "1933 m. buvo daug bedarbių. Hitlerio programa visiems patiko. Jis su-naikino nedarbą. Kai jis atvyk-davo į Heidelbergą, visi eiddavo jį pasitikti ir jo kalbos išgirsti. Jis Vokietijoje įvedė geresnę tvarką, suvaldė žydus. Jis buvo vokiečių vilnis. Jam valdant Vokietiją pasi-darė galinga".

Jos lektoriaus apie Hitlerį aš nu-traukiau, pareiškdamas, jog aš do-miuosi ne tuo, kokios nuotaikos buvo tada, bet kaip šiandien žiūri į tą netolimą praeitį, kuri jiems atnešė tiek nedaug nelaimių.

"Už Hitlerį", pareiškė vokie-tė, "vėl balsuotų 70 nuošimčių vo-

žėgalių, o kartais pasitaikė moto-riniai laivaukščiai.

— Ar Anglijoje yra demokra-tija?

— Kas sakė? Ne! Mes paklau-sėme, ar jie kartais nenorėtų sa-vo vyriausybės pakeisti, tai jie tik juokėsi. Tai tikriausias diktatūros kraštas.

Turimomis žiniomis durovių atstovų kelionės išpildžiai bus iš-leisti atskira knyga. Ji bus pava-dinta "Tiesa apie Angliją". Nea-bejotinai knyga turės tikrą pasie-kimą, nes SSER piliečiai, kurie pabuvoja užsieniuose, jie rašo apie tas valstybes tikrą tiesą, ku-riose jie buvo.

— Ar Anglija yra sala?

— Ne! Mes atsidėjė važinėjome po Angliją ir nepastebėjome, kad ji būtų iš visų pusių vandens ap-supta.

— Ar tikrai Anglijoje labai daug anglies?

— Melas! Mes Anglijoje net po-žeminių traukinių važinėjome ir niekur anglies neteko pastebėti.

— Ar angliai turi laisvą susisie-kimą?

— Kur tau! Jei nori važiuoti, tai reikia turėti polietileno leidimą. Mes matėme gatvėje stovinčius policininkus, kurie tvarkė važiuo-jančius: policininkas vienas auto važiuojančius praleidžia, o kitus kuriam laikui sustabdo, tai ir vėl paleidžia.

— Ar Anglijoje galima eiti į bažnyčias?

— Nieko panašaus! Mes matė-me daug bažnyčių, jos visos buvo tuščios, o kitos net užrakintos.

— Ar angliai namuose gyvena?

— Ne! Mes matėme juos tūkstan-čiais suduotus ant žolės sėdinčius. Tikrai benamiai.

— Ar karaliaus tikrai Anglijoje plačiai žinomas ir visų gerbia-mas?

— Nesąmonė! Mes daugiau kal-pusvalandį stovėjome prie Buck-ingham rūmų ir karalius nepasi-rodė. Turbūt bijosi žmonių pyk-čio.

— Ar angliai nori taikos?

— Kur tau! Mes ne vieno klausėme ar angliai atiduotų SSER sa-vo turimas kolonijas. Jie visi at-sakė, kad ne. Ar jie sutiktų, kad į Angliją ateitų raudonoji armi-ja, jie visi atsakė, kad ne!

— Ar angliai gerbia SSER ir no-ri turėti su rusais gerus santy-kius?

— Kokia nesąmonė! Jie visi ne-kencia SSER, nes niekas iš jų ne-norėjo rusų kalbą kalbėti.

— Ar Anglijos laivynas tikrai toks didelis ir pajėgus?

— Kvalybė! Tai pirmą kartą pa-daras. Visur kur mes buvome ma-tėme tik mažiūčius laivinius su

anglų zonoje. Nors dabar naciai dar nėra skaitlingi nariais, bet jie labai veržlūs ir kur gali save vie-šai parodo. Jau turi ir savo spau-dą. Kai kas itaria, kad juos šelpia komunistai, tam tikrais SSER po-litikos sumetimais. Atrodo, kad naujieji naciai yra pasiturį, nes savo propagandai lėšų pakanka-mai turi.

Pasitaiko ir tokių

JAV ambasadorius Santon Grif-fin, reziduojąs Ispanijoje, Barcelo-nos mieste, užklaustas spaudos bendradarbių koks būtų likimas visų tų kraštų, kurie yra anapus geležinės uždangos, jei JAV su SSER susitartų, atsakė, kad jiems tektų prisitaikyti, susiprasti su sovietų tvarka, tai yra vykdyti jų įstatymus. Tai įvyko gegužės mėn.

Kai pakartotinai spaudos ben-dradarbiai jo klausė ar jau tiems kraštams nebūtų kitos išeities, JAV ambasadorius S. Griffin tvir-tai atsakė, kad ne. Girdi, kas kita Ispanija, tai kraštas turis savo as-menybę, labai savotišką, o anie kraštai už geležinės uždangos ti-kę sovietams paklusti...

Trumpai drūtai S. Griffin kitų kraštų laisvės sąskaiton norėtų iš-gyti savam kraštui ramybę. Bet jo skaudžiausi klįstama. Tokia kai-na pirktą taiką ar ramybę nėra tikra ir daugiau kaip laikina. Štai kad ir Jaltoje buvo mėginta kaž-kas panašaus kitų sąskaiton nusi-pirkti ir iki šiol neturima taikos nei bendrai ramaus gyvenimo.

Gerai, kad tai tik P. Griffino buvo Barcelonoje pareikšta as-meninė nuomonė, o ne JAV politi-kos vedamoji linija. Ji bent po karo iki šiol vedama priešinga linkme.

JAV valstybės departamentas turi vargo su tokiais aukštais pa-reigūnais išsišokėliais. Paskui tenka kiekviena proga aiškintis ir įrodinėti, kad jų pareigūnai vie-nu ar kitu atsitikimu išsoka kaip Pilypai iš kanapių. Šiuo atsitiki-mu JAV valstybės departamentas taip pat turėjo ilgai aiškintis ir įrodinėti, kad Barcelonoje Mr. S. Griffin pasakė savo asmeninę nuomonę, bet ne PAV vyriaus-ybės.

Vargas su tokiais nedrausmin-gais nors ir aukštais pareigūnais, kurie bereikalingai savo burną aušina. Betgi tenka turėti galvoje, kad panašiai galvojančių kaip Mr. S. Griffin esama ne vien tik JAV, bet ir kituose kraštuose.

P. B.

— Vargas su tokiais nedrausmin-gais nors ir aukštais pareigūnais, kurie bereikalingai savo burną aušina. Betgi tenka turėti galvoje, kad panašiai galvojančių kaip Mr. S. Griffin esama ne vien tik JAV, bet ir kituose kraštuose.

P. B.

— Vargas su tokiais nedrausmin-gais nors ir aukštais pareigūnais, kurie bereikalingai savo burną aušina. Betgi tenka turėti galvoje, kad panašiai galvojančių kaip Mr. S. Griffin esama ne vien tik JAV, bet ir kituose kraštuose.

P. B.

— Vargas su tokiais nedrausmin-gais nors ir aukštais pareigūnais, kurie bereikalingai savo burną aušina. Betgi tenka turėti galvoje, kad panašiai galvojančių kaip Mr. S. Griffin esama ne vien tik JAV, bet ir kituose kraštuose.

P. B.

— Vargas su tokiais nedrausmin-gais nors ir aukštais pareigūnais, kurie bereikalingai savo burną aušina. Betgi tenka turėti galvoje, kad panašiai galvojančių kaip Mr. S. Griffin esama ne vien tik JAV, bet ir kituose kraštuose.

P. B.

— Vargas su tokiais nedrausmin-gais nors ir aukštais pareigūnais, kurie bereikalingai savo burną aušina. Betgi tenka turėti galvoje, kad panašiai galvojančių kaip Mr. S. Griffin esama ne vien tik JAV, bet ir kituose kraštuose.

P. B.

— Vargas su tokiais nedrausmin-gais nors ir aukštais pareigūnais, kurie bereikalingai savo burną aušina. Betgi tenka turėti galvoje, kad panašiai galvojančių kaip Mr. S. Griffin esama ne vien tik JAV, bet ir kituose kraštuose.

P. B.

— Vargas su tokiais nedrausmin-gais nors ir aukštais pareigūnais, kurie bereikalingai savo burną aušina. Betgi tenka turėti galvoje, kad panašiai galvojančių kaip Mr. S. Griffin esama ne vien tik JAV, bet ir kituose kraštuose.

P. B.

— Vargas su tokiais nedrausmin-gais nors ir aukštais pareigūnais, kurie bereikalingai savo burną aušina. Betgi tenka turėti galvoje, kad panašiai galvojančių kaip Mr. S. Griffin esama ne vien tik JAV, bet ir kituose kraštuose.

P. B.

— Vargas su tokiais nedrausmin-gais nors ir aukštais pareigūnais, kurie bereikalingai savo burną aušina. Betgi tenka turėti galvoje, kad panašiai galvojančių kaip Mr. S. Griffin esama ne vien tik JAV, bet ir kituose kraštuose.

P. B.

— Vargas su tokiais nedrausmin-gais nors ir aukštais pareigūnais, kurie bereikalingai savo burną aušina. Betgi tenka turėti galvoje, kad panašiai galvojančių kaip Mr. S. Griffin esama ne vien tik JAV, bet ir kituose kraštuose.

P. B.

— Vargas su tokiais nedrausmin-gais nors ir aukštais pareigūnais, kurie bereikalingai savo burną aušina. Betgi tenka turėti galvoje, kad panašiai galvojančių kaip Mr. S. Griffin esama ne vien tik JAV, bet ir kituose kraštuose.

P. B.

— Vargas su tokiais nedrausmin-gais nors ir aukštais pareigūnais, kurie bereikalingai savo burną aušina. Betgi tenka turėti galvoje, kad panašiai galvojančių kaip Mr. S. Griffin esama ne vien tik JAV, bet ir kituose kraštuose.

P. B.

— Vargas su tokiais nedrausmin-gais nors ir aukštais pareigūnais, kurie bereikalingai savo burną aušina. Betgi tenka turėti galvoje, kad panašiai galvojančių kaip Mr. S. Griffin esama ne vien tik JAV, bet ir kituose kraštuose.

P. B.

— Vargas su tokiais nedrausmin-gais nors ir aukštais pareigūnais, kurie bereikalingai savo burną aušina. Betgi tenka turėti galvoje, kad panašiai galvojančių kaip Mr. S. Griffin esama ne vien tik JAV, bet ir kituose kraštuose.

P. B.

— Vargas su tokiais nedrausmin-gais nors ir aukštais pareigūnais, kurie bereikalingai savo burną aušina. Betgi tenka turėti galvoje, kad panašiai galvojančių kaip Mr. S. Griffin esama ne vien tik JAV, bet ir kituose kraštuose.

P. B.

— Vargas su tokiais nedrausmin-gais nors ir aukštais pareigūnais, kurie bereikalingai savo burną aušina. Betgi tenka turėti galvoje, kad panašiai galvojančių kaip Mr. S. Griffin esama ne vien tik JAV, bet ir kituose kraštuose.

P. B.

— Vargas su tokiais nedrausmin-gais nors ir aukštais pareigūnais, kurie bereikalingai savo burną aušina. Betgi tenka turėti galvoje, kad panašiai galvojančių kaip Mr. S. Griffin esama ne vien tik JAV, bet ir kituose kraštuose.

P. B.

— Vargas su tokiais nedrausmin-gais nors ir aukštais pareigūnais, kurie bereikalingai savo burną aušina. Betgi tenka turėti galvoje, kad panašiai galvojančių kaip Mr. S. Griffin esama ne vien tik JAV, bet ir kituose kraštuose.

P. B.

— Vargas su tokiais nedrausmin-gais nors ir aukštais pareigūnais, kurie bereikalingai savo burną aušina. Betgi tenka turėti galvoje, kad panašiai galvojančių kaip Mr. S. Griffin esama ne vien tik JAV, bet ir kituose kraštuose.

P. B.

— Vargas su tokiais nedrausmin-gais nors ir aukštais pareigūnais, kurie bereikalingai savo burną aušina. Betgi tenka turėti galvoje, kad panašiai galvojančių kaip Mr. S. Griffin esama ne vien tik JAV, bet ir kituose kraštuose.

P. B.

— Vargas su tokiais nedrausmin-gais nors ir aukštais pareigūnais, kurie bereikalingai savo burną aušina. Betgi tenka turėti galvoje, kad panašiai galvojančių kaip Mr. S. Griffin esama ne vien tik JAV, bet ir kituose kraštuose.

P. B.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MACHINE OPERATORS

TURRET LATHE — ENGINE LATHE

BORING MILL

HAND SCREW MACHINE

DRILL PRESS

TOOL AND DIE MAKERS

TOOLS and FIXTURES SOLDERERS

and GENERAL FACTORY HELP

APPLY

JAS. P. MARSH CORP.

3501 HOWARD STREET

AMBASSADOR 2-4300

REIKALINGAS

SKARDININKAS

antros klasės. Mokestis \$1.68 už valandą. Turi turėti dviejų metų patirtimą prieš skardos darbu. Turi mokėti paruošti planą ir pagaminti įvairias formas. Puiškos darbo sąlygos ir daugelis tarnautų naudų. Anglų kalba nebūtina. Atsakyti per pirmą dieną iki penktadienio, nuo 8 val. ryto iki 4:30 val. vakaro. Chemical Division

CORN PRODUCTS

REFINING CO.

Archer Road ir 65th Place

Argo, Illinois

REAL ESTATE FOR SALE
Nami, žemė — PARDAVIMUI

PIRMI MORGICIAI

PARDAVIMUI

\$3,000 ant 2 flatų namo, kuris yra 41st Place arti Kedzie; pa-lukanų moka 5%. Namo vertė \$12,000.

\$2,500 ant mūrinio "cottage", yra ant 49th Place arti Ashland Ave. Palukanų moka 5%.

\$4,000 ant 4 flatų namo, kuris yra ant Normal arti 90th St. Palukanų moka 4½%. Namą vertas \$17,000.

JOHN O. SYKORA

2411 SO. 52nd AVENUE

CICERO, ILL.

BISHOP 2-1613 ARBA

TOWNHALL 3-2453

Parduodamas 2 butų 5-6 kam-barių namas. Karštu oru apšil-domas. Labai švarus ir geram stovy. Gražioje kolonijoje. Šau-kių vakarais po 6 val. šeštadie-niais ir sekmadieniais visą die-ną iki 6 val. vakaro.

REpublic 7-7543

Medinis katedžiūs, sidingu ap-dengtas. Stulpai stovi ant ce-mento bloksų. Tuoj galima už-imi. 5 kambariai su pilna maudyne, 4 kambariai beismon-; 1245 pėdų sklypas. Kaina \$6,500 Palt Realty Co., 3205 S. Morgan St. Tel. Yards 7-0730.

Parduodamas 2 aukštų mūrinis namas. 5 kambariai, karštas vanduo. 6818 So. Rockwell St. Telef. PO 7-3697.

TIKTAI \$9,500

6404 So. Lorel, mūrinis 2 mie-gamųjų duplex, 7 metų senu-mo; pilnas beismonas, daugelis ekstra. Portsmouth 7-2719.

ELMWOOD PARK

PRIVATŲS ŽMONĖS

5 kambarių Georgian, 2 karų garažas, "knotty pine" porčiai, kambarius beismonė. Gesu šil-domas, daugelis ekstra. \$18,750. 2315 No. 75th Ave. GL 3-7238.

CICERO — savininkas parduo-da kampinį 2 aukštų mūrinį namą 4-4, 3 pečiai, 1 karštų vandeniu šildomi. Tuoj užimti. \$24,000 arba geriausia pasiūla. 5220 W. 31st St. TOWNhall 3-8464.

7 kambarių mūrinis namas su rakandais. Prižiūstas pardavimo mirtis. Savininkas galima matyti tik po 3 val. po gėtu.

545 W. 66th STREET.

PROGA DAKTARAMS

Mūrinis gas šildomas namas. 5 kambarių flatas ir 1 atskiras didelis kambarius ofisui arba laboratorijai. Visas moderni-skai įrengtas, yra garažas. Kam-pas Archer ir Melvina gatvių.

5410 SO. MELVINA.

PARDAVIMUI 4 flatų mūrinis, 3-5, vienas 6 kambarių. Kam-pas, 2 apartamentai šildomi auto-matiškai su alyva. Vienas butas prieinamas. Savininkas 5801 S. Bishop.

GARSINTIS "NAUJENOS"

APSIMOKA, NES JOS DUODA GERUS VAISIUS

WANTED

OIL RUBBERS

HAND AND

MADDOX MACHINES

Good wages

Good employee

relations

Convenient transportation

Must speak and write

English.

W. W. KIMBALL CO.

2611 S. California

BUTCHER

DEPENDABLE

Top Salary.

6 days a week.

Steady job. Experienced.

LEVI BROS.

940 E. 55th Street

Midway 3-0552

AUTO BODY AND

FENDER MAN

Experienced.

5½ days a week.

Top salary. Steady job.

MARTINS

5481 Ingleside

DORchester 3-1050

TOOL and DIE MAKERS

also

TOOL ROOM JIG

BOREMAN

44 hours a week.

Good salary

Excellent working conditions

Hospitalization.

UTILITY TOOL and DIE

WORKS

1036 N. Kilbourn St.

TOOL & DIE

MAKER,

LATHE HAND

AND

MACHINIST

GOOD SALARY

FOR TOP MAN

5 day week with overtime

and free life insurance

Apply

SERVICE TOOL

& DIE

4625-27 W. FULTON ST.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

STENOGRAPHERS

40 hour week; employee benefits, etc.; pleasant work.

Phone MR. ATHEY, Harrison 7-9831

53 WEST JACKSON BOULEVARD

or Phone Bishop 7-6000, MR. HOFFMAN

SINCLAIR REFINING COMPANY

2540 WEST CERMAK ROAD

COMMERCIAL BOOKKEEPER

PLEASANT SURROUNDINGS

PAID VACATION

PAID LIFE INSURANCE

LAWNDALE NATIONAL BANK

3341 West 26th Street

HELP — MALE-FEMALE
Darbininkų - Darbininkių Reikia

VEDUSI vidutinio amžiaus po-ra, patikima, reikalinga moder-niuose premiescio namuose. Paprastas valgių gaminimas, darbas name, kieme ir kaikada vairuoti mašiną. Privatus bu-tas. Alga \$250 i mėnesį. Tele-fonuokit Mr. Leonard, MOhawk 4-4617.

MISCELLANEOUS
Ivairūs Dalykai

Parduodamas pianas (pianinas) 53 colių aukštumo. Labai geram stovyje, firmos Gulbransen up-right piano. Šaukite Grovehill 6-8772.

TELEVIZIJOS IR RADIOJO

Taisyimas - Pardavimas

Tel.: Danube 6-6887

DAINA TELEVISION CO.